

**ISPITNI ZADACI IZ
OBIČNIH DIFERENCIJALNIH JEDNAČINA**

od DECEMBRA 1998.

Profesor: Mirko Budinčević

Asistent: Aleksandar Pavlović

DECEMBAR 1998.

- (15) Naći ortogonalne trajektorije familije hiperbola $xy = C$.
- (30) Data je diferencijalna jednačina $y' = x + y^2$
  - (5) Dokazati da postoji jedinstveno rešenje i naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija uz početne uslove $x_0 = 1, y_0 = 1$ i oceni grešku.
  - (10) Da li postoji rešenje koje se za neko x_0, y_0 može produžiti do $-\infty$.
  - (15) Pokazati da za $x_0 > 0$ i neko y_0 postoji rešenje sa vertikalnom asimptomom.
- (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $yy' + xy y'' - xy'^2 = x^3$.
- (20) Rešiti sistem $y' = y^2 \quad z' = \frac{z}{x} - yz^2$.
- (AB) (15) Za sistem $x' = (2x - y)(x - 2) \quad y' = xy - 2$ nađi kritične tačke i odredi tip.
- (C) (15) Reši diferencnu jednačinu $y(n + 2) + y(n + 1) - 2y(n) = n(-2)^n + 3^n$.

JANUAR 1999.

- Dat je početni problem $y' = x^3y - xy^3 - xy \quad y(x_0) = y_0$.
  - Za $x_0 = 2$ i $y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceni grešku.
  - Da li postoje (x_0, y_0) takvi da data diferencijalna jednačina ima rešenje na $[x_0, \infty)$?
  - Naći (x_0, y_0) takvo da data diferencijalna jednačina ima vertikalnu asimptomu.
- Naći krivu čija tangenta u tački dodira zaklapa ugao β sa pravom koja prolazi kroz koordinatni početak i tačku dodira, gde je $\beta \in [0, \frac{\pi}{2}]$.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu: $yy'y''' + 2y'^2y'' = 3yy''^2$.
- Rešiti sistem $\frac{dx}{z} = \frac{dy}{xz} = \frac{dz}{y}$.
- Naći k tako da svako rešenje diferencijalne jednačine $y''t^4 + y'(2t^3 - 2t^2 \sin t) + ky = 0$ bude oscilatorno na $(0, 1]$.
- (C) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x + 2) - 4y(x + 1) + 4y(x) = 3^x$.
- (AB) Naći kritične tačke i ispitati stabilnost u tački sa najvećim rastojanjem od koordinatnog početka za sistem
$$\begin{aligned}x' &= x^2 + y^2 - 6x - 8y \\y' &= x(3y - 4x + 7).\end{aligned}$$

FEBRUAR 1999.

- Data je diferencijalna jednačina: $xyy' = y^4 - x^2, \quad y(x_0) = y_0$
  - (5) Uz početni uslov $y(1) = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceni grešku.
  - (5) Pokazati da postoje x_0 i y_0 takvi da postoji rešenje na intervalu $[x_0, \infty)$.
  - (15) Pokazati da postoje x_0 i y_0 takvi da postoji rešenje sa vertikalnom asimptomom.
- (20) Za diferencijalnu jednačinu: $(x - 2)^2(x - 1)y'' + xy' + (x - 1)y = 0$ odrediti sve regularno-singularne tačke i rešiti jednačinu u jednoj od njih.
- (20) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina:
$$\begin{aligned}x''' &= 2x - y + t - \sin t \\y''' &= 3x - 2y - e^{3t}\end{aligned}$$
- (20) Oceni broj nula diferencijalne jednačine $y'' + 2e^{2x}y' + 7e^{3x}y = 0$ na intervalu $[-5, 5]$.
- (C) (15) Reši diferencnu jednačinu $y(x + 1) = 4 - \frac{4}{y(x)}$.
- (AB) (15) Odrediti kritične tačke sistema
$$\begin{aligned}x' &= 2x^2 - 6x + xy - 3y \\y' &= yx + 4x - y^2 - 4y\end{aligned}$$
i ispitati tip za jednu od njih.

JUL 1999.

1. (25) Dat je početni problem $y' = x^2 - y^4$, $y(x_0) = y_0$
  - a) (15) Da li postoje (x_0, y_0) takvi da data diferencijalna jednačina ima rešenje na $[x_0, \infty)$?
  - b) (5) Naći (x_0, y_0) takvo da data diferencijalna jednačina ima vertikalnu asimptotu.
  - c) (5) Za $x_0 = 2$ i $y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceni grešku.
2. (20) Naći krivu čija tangenta u tački dodira zaklapa ugao β sa pravom koja prolazi kroz koordinatni početak i tačku dodira, gde je $\beta \in [0, \frac{\pi}{2}]$.
3. (20) Rešiti sistem: $\frac{dx}{z} = \frac{dy}{xz} = \frac{dz}{y}$.
4. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $y'y''' = 2y''^2$.
- 5.(C) (15) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+3) - 3y(x+2) + 4y(x+1) - 2y(x) = (x-1)e^x$.
- 6.(AB) (15) Naći kritične tačke i ispitati stabilnost u tački sa najvećim rastojanjem od koordinatnog početka za sistem:
 $x' = x^2 - y$ $y' = (x-y)(x-y+2)$.

SEPTEMBAR 1999.

1. (25) Data je diferencijalna jednačina: $y' = y^\alpha g(x)$. Dokazati da za $\alpha > 1$ postoji rešenje sa vertikalnom asimptotom, ako znamo da je funkcija g pozitivna i neprekidna na otvorenom intervalu (a, b) .
2. a) (15) Diferencijalnom jednačinom opisati krive sa osobinom da je zbir odsečaka koje tangenta krive pravi na osama konstantan i iznosi k .
b) (15) Rešiti dobijenu Klerovu jednačinu.
3. (25) Ispitati oscilatornost rešenja diferencijalne jednačine: $y'' + 2xy' + \frac{q(x)}{x^2}y = 0$ u tački 0, ako je q pozitivna i neprekidna funkcija na intervalu $(0, 1]$ sa osobinom da je $\lim_{x \rightarrow 0^+} q(x) = 0$.
- 4.(A,B) (20) Naći kritične tačke sistema $\begin{cases} x' = 2x + y^2 - 1 \\ y' = 6x - y^2 + 1 \end{cases}$ i ispitati stabilnost u jednoj od njih.
- 4.(C) (20) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+2) - 6y(x+1) + 9y(x) = 2^{x+1}$.

OKTOBAR 1999.

1. (25) Data je diferencijalna jednačina $y' = x^2y - xy^3$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći približno rešenje koje od pravog odstupa za manje od 10^{-1} , uz početni uslov $y(1) = 1$.
  - b) Pokazati da postoji zasićeno rešenje na intervalu $[1, \infty)$.
  - c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $(y^2 + 2xy - x^2)dx + (x^2 - 2xy - y^2)dy = 0$, znajući da ima integracioni množitelj koji je funkcija od $x^2 + y^2$.
3. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2x+3)^3y''' + 3(2x+3)y' - 6y = x + \sin^2 x$.
4. (20) Naći sve regularno-singularne tačke diferencijalne jednačine $x^2(x+1)y'' + 2y' + 2y = 0$ i rešiti je u okoline najveće.
5. (AB) (15) Naći sve kritične tačke i ispitati stabilnost u jednoj od njih diferencijalne jednačine $y' = \frac{x-y-1}{\ln(y^2-x)}$.
5. (C) (15) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+2) - 4y(x+1) + 3y(x) = 3^x + 2x + 1$.

OKTOBAR II 1999.

1. (25) Data je diferencijalna jednačina $y' = x^3 - y^2x^2 - xy + y^3$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za početni uslov $y(2) = 1$.
  - b) Pokazati da postoji zasićeno rešenje na intervalu $[1, \infty)$.
  - c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina: $y' = \frac{x}{z}$ $z' = -\frac{x}{y}$
3. (40) Data je diferencijalna jednačina: $xy'' + y' - xy = 0$.
  - a) Naći sve regularno singularne tačke i rešiti jednačinu u okolini jedne od njih.
  - b) Ispitati oscilatornost rešenja u tački ∞ .
  - c) Oceniti broj nula na intervalu $[1, 10]$.
4. (AB) (15) Naći sve kritične tačke i ispitati stabilnost u jednoj od njih diferencijalne jednačine $y' = \frac{x^2 - y^2 + 4y - 4}{x^2 + y^2 + 2y}$.
4. (C) (15) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+2) + y(x+1) + \frac{1}{4}y(x) = 2^{x+1} + 3e^x + 1$.

NOVEMBAR 1999.

1. (25) Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - x^4 + 2x^2 - 1$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za početni uslov $y(2) = 1$.
  - b) Pokazati da postoji zasićeno rešenje na intervalu $[2, \infty)$.
  - c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $\frac{y - (x+1)y'}{y'^2 + 1} = 1$
3. (20) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina: $-\frac{dx}{x^2} = \frac{dy}{y(y-x)} = \frac{dz}{y^2 - xz}$
4. (20) Rešiti rubni problem: $x^2y'' + xy' + 4y = 0$ $y(1) = y'(e^\pi) = 1$
5. (AB) (15) Naći sve kritične tačke, ispitati stabilnost u jednoj od njih i njen tip za diferencijalnu jednačinu $y' = \frac{4y^2 - x^2}{2xy - 4y - 8}$.
5. (C) (15) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+2) - 2y(x+1) + y(x) = 2e^{x+1} + 4x + 1$.

DECEMBAR 1999.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3x - yx^2 - y^2 + x$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku uz početni uslov $y(1) = 2$.
  - b) Pokazati da za $x_0 = 1$ postoji rešenje koje se može produžiti do beskonačnosti, kao i da postoji rešenje koje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu: $(y \ln y)dx + (x - \ln y)dy = 0$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu: $y^{IV} + y'' = 7x - 3 \cos x + \ln x$
4. Data je diferencijalna jednačina: $y'' + xy' + \frac{y}{x^2} = 0$
  - a) Oceniti broj nula rešenja na intervalu $[\frac{1}{2}, 5]$.
  - b) Ispitati oscilatornost u tački 0.
5. (AB) Naći sve kritične tačke, ispitati stabilnost u jednoj od njih i odrediti njen tip za sistem:

$$x' = \ln(1 - y + y^2) \quad y' = 3 - \sqrt{x^2 + 8y}$$
5. (C) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+2) - 2y(x+1) + 2y(x) = 2^{x+1} + 5x - 3$

JANUAR 2000.

1. Dat je početni problem $y' = (y^2 - x^2 - 1)(y^2 - 1)$ $y(x_0) = y_0$.

a) Za $x_0 = 1$ i $y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceni grešku.

b) Da li postoje (x_0, y_0) takvi da data diferencijalna jednačina ima rešenje na $[x_0, \infty)$?

c) Naći (x_0, y_0) takvo da data diferencijalna jednačina ima rešenje sa vertikalnom asimptomom.

2. Rešiti diferencijalnu jednačinu: $xyy'' - xy'^2 = yy'$.

3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina:

$$\begin{aligned} x'' + x' - 3x + 3y'' - y &= 2t + \cos t \\ x'' - x' + 3x + y'' + y &= \ln t \end{aligned}$$

4. Data je diferencijalna jednačina: $(x-1)y'' + q(x)y = 0$. Kakva treba da je funkcija $q(x)$ da bi rešenje bilo oscilatorno u okolini tačke 1?

5. Data je diferencijalna jednačina; $(1-x^2)y'' - xy' + \lambda^2 y = 0$. Smenom nezavisne promenljive transformisati je na jednačinu sa konstantnim koeficijentima i rešiti rubni problem sa uslovima da je: $y(a) = y(b) = 0$ i $|a|, |b| < 1$, $a \neq b$.

Šta ako je $1 < a < b$?

FEBRUAR 2000.

1. (25) Data je diferencijalna jednačina $xy' = x - y^3$ $y(x_0) = y_0$.

a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija, uz početni uslov $y(1) = 1$, i oceniti grešku.

b) Pokazati da postoji zasićeno rešenje na intervalu $[2, \infty)$.

c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptomu.

2. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $y'^2 + x^3 y^2 y' - xy y' - y^2 y' + xy^3 - x^3 y^4 = 0$.

3. (20) Ispitati sve singularne tačke diferencijalne jednačine: $(1-x)xy'' + xy' - y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih tačaka.

4. (20) Naći sopstvene vrednosti i sopstvena rešenja Šturm-Ljuvilovog rubnog problema:

$$(xy')' + \frac{\lambda}{x}y = 0 \quad y'(1) = y'(2\pi) = 0$$

5. (AB) (15) Naći sve kritične tačke i ispitati stabilnost u jednoj od njih diferencijalne jednačine $y' = \frac{\ln(2-y^2)}{e^x - e^y}$.

5. (C) (15) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(n+2) - 6y(n+1) + 9y(n) = 2^{n+2} + n - 3^n$

MART 2000.

1. Dat je sistem diferencijalnih jednačina: $x' = \frac{x}{t} - yx^2$ $y' = y^2x$ $x(1) = y(1) = 1$

a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.

b) Rešiti sistem.

2. Data je diferencijalna jednačina: $y' = y^3 - y + y^2x^2 - x^2 - y^2 + 1$ $y(x_0) = y_0$.

a) Dokazati da rešenje $y(x)$ ove diferencijalne jednačine sa početnim uslovom $y(3) = 0$ ima osobinu da je $|y(x)| < 1$ za $x > 3$.

b) Naći x_0 i y_0 da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptomu ka $-\infty$.

3. Naći familiju krivih kod kojih dužina tangente od tačke dodira do preseka sa y -osom je jednaka odsečku y -ose između koordinatnog početka i tačke preseka sa tangentom.

4. Dokazati da rešenje diferencijalne jednačine: $y''x + 2y' + x^2y = 0$ ima bar 15 nula na intervalu $[1, 25]$.

5. (AB) Dokazati da ako je tip kritične tačke $(0, 0)$ diferencijalne jednačine

$(ax + by)dx + (mx + ny)dy = 0$ centar tada je to jednačina totalnog diferencijala.

Pokazati da obrnuto ne važi.

5. (C) Izračunati: $\sum_{x=1}^{\infty} \frac{1}{x(x+3)}$

APRIL 2000.

1. Data je diferencijalna jednačina: $y' = xy^3 + x^3y - xy$ $y(x_0) = y_0$.
  - a)(5) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b)(10) Ispitati da li svako rešenje jednačine parna funkcija. Da li postoji rešenje koje je neparna funkcija?
  - c)(15) Dokazati da za $x_0 > 1$ i $y_0 > 0$ svako rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. Data je diferencijalna jednačina: $y'' + 2y' + (x^2 + k + 1)y = 0$.
  - a)(20) Naći k da rešenje ima bar jednu nulu na intervalu $[-1, 1]$.
  - b)(20) Proveriti da li je tačka ∞ regularno singularna tačka. Ako jeste rešiti datu jednačinu u okolini nje, a ako nije rešiti je u okolini tačke 2. U oba slučaja uzeti da je $k = -1$.
- 3.(15) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $x^4y' = y^2 - xy^2 + 2x^3y + x^2y + x^7 - x^5$ ako se zna da je jedno partikularno rešenje polinom.
4. (AB)(15) Odrediti sve kritične tačke i za jednu od njih ispitati stabilnost i odrediti tip za diferencijalnu jednačinu

$$y' = \frac{4x^2 + 9y^2 - 36}{y - 2x^2 + 2}$$
4. (C)(15) Koristeći inverzni diferencni operator izračunati: $\sum_{x=1}^{\infty} \frac{x^2}{2^x}$.

MAJ 2000.

1. Data je diferencijalna jednačina: $xy' = y^2 - x^6$ $y(x_0) = y_0$
  - a) Za početne uslove $y(1) = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Dokazati da je rešenje za početni uslov $y(2) = 1$ uvek pozitivno za $x > 2$.
  - c) Dokazati da postoji rešenje savertikalnom asimptotom ka $-\infty$.
2. Naći familiju krivih sa osobinom da normala u svakoj tački prolazi kroz koordinatni početak.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu: $y'y''' + 3y'y'' = 0$.
4. Rešiti rubni problem $y'' - y = 1$, uz uslove da je $y(0) = 0$ i da je $y(x)$ ograničeno kad $x \rightarrow +\infty$.
- 5.(A,B) (20) Naći kritične tačke sistema

$$\begin{aligned} x' &= x^2 - y \\ y' &= \ln(1 - x - x^2) - \ln 3 \end{aligned}$$
 i ispitati tip i stabilnost u jednoj od njih.
- 5.(C) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+2) + 4y(x) = (5x+1)2^x$

JUN 2000.

1. Neka su $y(x), k(x), c(x)$ neprekidne u razmaku $[x_0, b]$ i neka je $k(x) \geq 0$. Ako je

$$y(x) \geq c(x) + \int_{x_0}^x k(t)y(t)dt, \quad x \in [x_0, b]$$

dokazati da važi da je

$$y(x) \geq c(x) + \int_{x_0}^x c(t)k(t) \exp\left(\int_t^x k(s)ds\right) dt, \quad x \in [x_0, b].$$

2. Data je diferencijalna jednačina: $x^2y' = x^2 - y^2$, $y(x_0) = y_0$
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku za $y_0 = x_0 = 1$.
  - b) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje date diferencijalne jednačine ima vertikalnu asimptotu.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(y^2 + y)dx + (y^2 - 2xy - x)dy = 0$ ako se zna da ima integracioni množitelj kao funkciju od $x + y^2$.
4. Dokazati da rešenje diferencijalne jednačine $y'' + 2y' + (x^2 + 1)y = 0$ na intervalu $[-10, 10]$ ima bar 11 nula.
5. (AB) Naći kritične tačke sistema

$$\begin{aligned} x' &= \ln(1 - x + y^2) \\ y' &= x^2 - 2y^2 + 1 \end{aligned},$$

ispitati stabilnost u jednoj od njih i odrediti njen tip.

5. (C) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+1) - 2y(x) = \frac{2^x}{x(x+1)}$, $y(1) = 1$

JUL 2000.

1. Neka je dat sistem diferencijalnih jednačina:

$$\begin{aligned}x' &= 2x - 2y + 2z + 2t + \cos^2 t \\y' &= x + y - \ln t \\z' &= x + z\end{aligned}$$

Rešiti ga, naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.

2. Oceniti broj nula rešenja diferencijalne jednačine $4(x+1)^2 y'' + 8(x+1)y' + 13y = 0$ na intervalu $[-10, 10]$. Da li je rešenje oscilatorno?

3. Dokazati da postoje x_0 i y_0 za koje rešenje diferencijalne jednačine $y' = y^\alpha f(x) + g(x)$, $y(x_0) = y_0$ ima vertikalnu asimptotu, ako je $\alpha > 1$, a funkcije $f(x)$ i $g(x)$ pozitivne i neprekidne na intervalu (a, b) .

4. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine: $5y + y'^2 = x(x + y')$.

5. (AB) U zavisnosti od parametra a ispitati stabilnost sistema

$$x' = ax - 2y + x^2 \quad y' = x + y + xy$$

u tački $(x_0, y_0) = (0, 0)$.

5. (C) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+1) - (x+1)y(x) = 2^x(1-x)$ $y(1) = 3$.

AVGUST 2000.

1. Dat je početni problem $y' = x^2 - y^4$ $y(x_0) = y_0$.

a) Za $x_0 = 2$ i $y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceni grešku.

b) Da li postoje (x_0, y_0) takvi da data diferencijalna jednačina ima rešenje na $[x_0, \infty)$?

c) Naći (x_0, y_0) takvo da data diferencijalna jednačina ima rešenja sa vertikalnom asimptotom.

2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(x+y)dx + (xy+1)dy = 0$.

3. Rešiti sistem $\frac{dx}{x(z-y)} = \frac{dy}{y(y-x)} = \frac{dz}{y^2 - xz}$

4. Data je diferencijalna jednačina $xy'' - xy' - y = 0$. Odrediti sve regularno-singularne tačke i rešiti u jednoj od njih.

5. Naći sopstvene vrednosti i sopstvena rešenja za $y'' + 2y' + y - \lambda y = 0$ uz uslove $y(0) = y(a) = 0$, gde je a realan broj različit od nule.

SEPTEMBAR 2000.

1. Data je diferencijalna jednačina $x^2 y^2 y' = x^2 - y^2$ $y(x_0) = y_0$. Dokazati da ako $(x_0, y_0) \in \{(x, y) | y < x < 0\}$, da tada rešenje diferencijalne jednačine ima vertikalnu asimptotu.

2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y'^2 - 2xy' = x^2 - 4y$

3. Rešiti sistem $x'' + 4x' - 2x - 2y' - y = \sin^2 t$ $x'' - 4x' - y'' + y' + 2y = 2t - e^{2t}$

4. Data je diferencijalna jednačina $x^3 y'' - y' + \frac{7y}{4x} = 0$. Oceniti broj nula na intervalu $[2, 5]$ i ispitati oscilatornost na $(0, 1]$.

5. (AB) Naći kritične tačke i ispitati stabilnost u jednoj od njih za sistem

$$\begin{aligned}x' &= \sqrt{(x-y)^2 + 3} - 2 \\y' &= e^{y^2-x} - e.\end{aligned}$$

5. (C) Rešiti diferencnu jednačinu $y(n+2) + 6y(n+1) + 9y(n) = 2^n + 3^{n+1} - n!$

OKTOBAR 2000.

1. Dat je početni problem $y' = \left(y + \frac{a}{x}\right)^2$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Ispitati za koje vrednosti realnih parametara a, b, p funkcija $y_1 = bx^p$ predstavlja partikularno rešenje.
  - b) Za $a = 1$ naći opšte rešenje.
  - c) Za koje x_0 i y_0 početni problem ima rešenje?
  - d) Da li postoje rešenja definisana nad čitavim $\mathbb{R}$?
  - e) Da li postoje rešenja koja imaju vertikalnu asimptotu?
2. Data je diferencijalna jednačina $y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$, gde su p, q neprekidne funkcije. Dokazati da ako dva rešenja imaju lokalni maksimum u istoj tački x_0 da su ta rešenja linearno zavisna.
3. Naći funkcije koje u svakoj svojoj tački (x, y) dele površinu pravougaonika sa temenima $(0, 0)$, $(x, 0)$, (x, y) , $(0, y)$ na dva dela u odnosu 3:1.
4. (AB) Data je diferencijalna jednačina: $y' = \frac{\cos(x+y)}{e^x - e^y}$. Odreći sve kritične tačke i ispitati tip i stabilnost u jednoj od njih.
4. (C) Rešiti diferencnu jednačinu $y(n+2) - 5y(n+1) + 4y(n) = n4^n + n^2$.

OKTOBAR II 2000.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - yx^2 - 2yx - y$ $y(x_0) = y_0$
  - a) (5) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
  - b) (5) Naći x_0 i y_0 za koje se rešenje može produžiti do $+\infty$.
  - c) (5) Da li postoji rešenje definisano nad čitavim $\mathbb{R}$?
  - d) (8) Ako je $x_0 < 0$, dokazati da je onda i rešenje $y(x) < 0$ na čitavoj oblasti na kojoj je definisano.
  - e) (10) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu ka $-\infty$.
  - f) (12) Naći rešenje diferencijalne jednačine za $x_0 = y_0 = 1$.
2. Data je *Laguerre*-ova diferencijalna jednačina $xy'' + (1-x)y' + \lambda y = 0$
  - a) (8) Odrediti sve singularne tačke i ispitati njihov karakter.
  - b) (12) Rešiti jednačinu u okolini tačke $x = 0$.
  - c) (20) Za $\lambda \in \mathbb{N}_0$ partikularna rešenja $L_n(x)$ su *Laguerreovi* polinomi. Naći prva tri i dati opšti obrazac.
  - d) (C) (15) Neka je

$$P_n(x) = \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} \frac{x^k}{k!}.$$

Dokazati da ovi polinomi zadovoljavaju *Laguerrovu* diferencijalnu jednačinu kao i diferencnu jednačinu

$$(n+1)P_{n+1}(x) = (2n+1-x)P_n(x) - nP_{n-1}(x).$$

3. (AB) (15) Naći sve kritične tačke i ispitati stabilnost i karakter jedne od njih za difrencijalnu jednačinu

$$y' = \frac{4y^2 - x^2}{2xy - 4y - 8}.$$

NOVEMBAR 2000.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - xy$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivni aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Naći x_0 i y_0 sa osobinom da je rešenje diferencijalne jednačine definisano na intervalu $[x_0, \infty)$.
  - c) Naći x_0 i y_0 sa osobinom da rešenje diferencijalne jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći krive kod kojih je površina trougla obrazovanog tangentom, normalom u tački dodira i x osom konstantna i iznosi a^2 .
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y'' + xy' + 4y = 10x$
4. Rešiti sistem: $\frac{dx}{y-u} = \frac{dy}{z-x} = \frac{dz}{u-y} = \frac{du}{x-z}$.
- 5.(AB) Naći sve kritične tačke, ispitati stabilnost i tip jedne od njih za jednačinu $y' = \frac{x^2 + y^2 - 2}{x - y}$.
- 5.(C) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+1) = 6 - \frac{9}{y(x)}$.

DECEMBAR 2000.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - y^2x - 2y^2 + yx + y$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija, uz početni uslov $y(1) = 1$, i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da ako $y_0 \in (0, 1)$, da tada i rešenje $y(x) \in (0, 1)$.
  - c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći rešenje diferencijalne jednačine $y' \sin 2x = 2(y + \cos x)$ koje ostaje ograničeno kad x teži $\frac{\pi}{2}$.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina:

$$x'' + 5x' + 2y' + y = \cos^2 t \quad 3x'' + 5x + y' + 3y = e^t.$$
4. Data je diferencijalna jednačina $(x+1)xy'' + (x+2)y' - y = x + \frac{1}{x}$. Naći opšte rešenje ako se zna da je jedno rešenje homogenog dela jednačine polinom.
5. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y' = \frac{\arctg(x^2 + xy)}{\sqrt{x^2 - y + 2} - 2}$. Naći sve kritične tačke i za jednu od njih odrediti tip i ispitati stabilnost u njoj.
5. (C) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(n+3) - 3y(n+2) + 3y(n+1) - y(n) = 2e^{n+1} + 2^n + 1$.

JANUAR 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina: $(p(x)y')' - q(x)y = 0$. Ukoliko su p i q neprekidne i pozitivne funkcija i p neprekidno diferencijabilna, tada za svako rešenje postoji tačka x_0 da je rešenje monotono levo i desno od nje.
Uputstvo: analizirati funkciju $M(x) = p(x)yy'$.
2. Data je matrica $A = \begin{bmatrix} -1 & p & 0 \\ p & -1 & q \\ 0 & q & -1 \end{bmatrix}$, i vektor $b = \begin{bmatrix} \cos^2 t \\ (t+1)e^{2t} \\ t^3 \end{bmatrix}$
  - a) Rešiti sistem $X' = AX + b$ za $p = 3/5$ i $q = 4/5$.
  - b) (AB) Za koje vrednosti parametra p i q je sistem $X' = AX$ asimptoski (striktno) stabilan.
3. Dat je početni problem: $y' = x + \cos y$, $y(0) = 0$. Pokazati da svi članovi niza sukcesivnih aproksimacija ostaju u oblasti $D = \{(x, y) : |x| \leq 1, |y| \leq 2\}$.
Koji se član niza razlikuje od rešenja za manje od 10^{-3} ?
4. Rešiti granični problem: $y'' + \lambda y = 0$, $y(0) - y(1) = 0$, $y'(0) - y'(1) = 0$.
5. (C) Data je diferencna jednačina: $p_0(x)y(x+2) + p_1(x)y(x+1) + p_2(x)y(x) = 0$. Naći potreban i dovoljan uslov da se leva strana date jednačine može predstaviti u obliku $\Delta\{f(x)y(x+1) + g(x)y(x)\}$.

FEBRUAR 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina: $xy' = y + 3x^2(x^2 + y^2)$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Da li postoji jedinstveno rešenje?
  - b) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija
  - c) Dokazati da za $x_0 > \frac{\sqrt{3}}{3}$ i $y_0 > 0$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - d) Naći integracioni množitelj koji je funkcija od $x^2 + y^2$ i rešiti jednačinu.
2. Data je diferencijalna jednačina $x^2y'' + (xy' - y)^3 = 0$. Smenom nezavisne promenljive $x = f(t)$ svesti jednačinu na jednačinu u kojoj ne figuriše t eksplicitno, a zatim je rešiti.
3. Neka funkcija $F(x, y)$ zadovoljava Lipšicov uslov po y za $x \geq a$, a $f(x)$ uslov $f'(x) \leq F(x, f(x))$. Neka je $g(x)$ rešenje diferencijalne jednačine $y' = F(x, y)$ takvo da je $g(a) = f(a)$. Tada je $g(x) \geq f(x)$ za $x > a$. Dokazati.
4. Rešiti Sturm-Liouvilleov granični problem: $y^{iv} - \lambda^4 y = 0$, $\lambda \neq 0$, $y(0) = y''(0) = 0$ i $y''(1) = y'''(1) - y(1) = 0$.

MART 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = x^2 - y^2$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Da li rešenje kada je $x_0 = y_0 = 0$ neparna funkcija?
  - b) Dokazati da je za $y_0 = -x_0$ zasićeno rešenje definisano nad čitavim $\mathbb{R}$.
  - c) Naći x_0 i y_0 da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine: $y'^2 - 2xy' = x^2 - 4y$
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y^2(y'y''' - y''^2) = yy'^2y'' - y'^4 + y^4$.
4. Dat je sistem diferencijalnih jednačina $x' = x + 2xy$ $y' = y + 2xy$, $x(t_0) = x_0$, $y(t_0) = y_0$.
  - a) Naći opšte rešenje sistema.
  - b) Za $t_0 = 0$, $x_0 = 1$ i $y_0 = 2$ naći tri člana niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - c) (AB) Odrediti tip svih kritičnih tačaka sistema i ispitati stabilnost u njima.
5. (C) Rešiti sistem diferencnih jednačina: $y(n+1) = y(n) - 9x(n) + 3^n$ $x(n+1) = -y(n) + x(n)$.

MART II 2001.

1. (30) Data je diferencijalna jednačina: $y' = -y^5 + y^4x + y^2x - yx^2$ $y(x_0) = y_0$.
    - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 2$ i oceniti grešku
    - b) Dokazati da je za proizvoljno x_0 zasićeno rešenje definisano na $[x_0, \infty)$.
    - c) Da li postoji rešenje definisano na $(-\infty, \infty)$?
    - d) Naći x_0 i y_0 da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  2. (15) Naći krive kod kojih je površina trapeza čije stranice leže na osama, tangenti i pravi paralelnoj sa x -osom koja prolazi kroz tačku dodira konstantna i iznosi $3a^2$.
- $$\begin{matrix} x' = & x & -y & +z & +te^t \\ 3. \text{ (20) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina: } & y' = & x & +y & -z & -te^{3t} \\ & z' = & & -y & +2z & +\sin t \end{matrix}$$
4. (15) Data je diferencijalna jednačina: $xy'' + 2xy' + (x+1)y = 0$.
    - a) Da li je rešenje oscilatorno?
    - b) Oceniti broj nula na $[25, 100]$
  5. (CD) (20) Date su diferencne jednačine:

$$y(x+2) + a(x)y(x+1) + b(x)y(x) = c(x) \quad (1)$$

$$\Delta^2 y(x) + A(x)\Delta y(x) + B(x)y(x) = C(x) \quad (2)$$

- a) Naći vezu između funkcija a, b, c i A, B, C da bi jednačine bile ekvivalentne.
- b) Dokazati da ako je $y_p(x)$ partikularno rešenje diferencijalne jednačine (2), da se smenom $y(x) = z(x)y_p(x)$ ona svodi na linearnu diferencnu jednačinu.
- c) Primeniti to na jednačinu $y(x+2) - x(x+1)y(x) = 2(x+1)!$ ako se zna da je $y_p(x) = (x-1)!$.
5. (AB) (20) U zavisnosti od parametara a i b ispitati stabilnost i odrediti tip kritične tačke $(0, 0)$ za sistem: $x' = -x + by$ $y' = ax - y$

APRIL 2001.

1. (30) Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2x^2 - yx^2 - y^3 + y^2$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (6) Dokazati da ako $y_0 \in (0, 1)$ onda je zasićeno rešenje $y(x)$ definisano na $(-\infty, \infty)$ i važi $0 < y(x) < 1$.
  - c) (7) Pokazati da se za proizvoljno x_0 i y_0 rešenje može produžiti na $[x_0, \infty)$.
  - d) (12) Pokazati da za $y_0 < 0$ rešenje ima vertikalnu asimptotu ka $-\infty$.
2. (15) Data je diferencijalna jednačina $(x^3 - xy^2 - y)dx + (y^2 - x^2 + x)dy = 0$. Rešiti je ako se zna da ima integracioni množitelj $\mu = \mu(x^2 - y^2)$.
3. (20) Data je diferencijalna jednačina $(1 - x^2)y'' - xy' + y = 0$. Ispitati karakter tačke $x = \infty$ i rešiti diferencijalnu jednačinu u obliku uopštenog stepenog reda u okolini jedne od regularno singularnih tačaka.
4. (15) Rešiti sistem: $y_1y_2' + y_1'y_2 = 2$ $y_1y_2' - y_1'y_2 = 1$.
5. (AB) (20) U zavisnosti od parametra a ispitati stabilnost u tački $(0, 0)$ sistema diferencijalnih jednačina: $x' = 2e^{-x} - \sqrt{4 + ay}$ $y' = \ln(1 + 9x + ay)$.
5. (CD) (20) Data je diferencijalna jednačina: $y_{n+1} = 2y_n + \sqrt{3y_n^2 + 1}$, $y_0 = 1$.
  - a) Dokazati da niz $\langle y_n \rangle$ strogo raste i neograničen.
  - b) Dokazati da rešenje zadovoljava linearnu diferencijalnu jednačinu sa konstantnim koeficijentima drugog reda.
  - c) Rešiti tako dobijenu diferencijalnu jednačinu.
  - d) Dokazati da je y_n prirodan broj za svako n iz skupa prirodnih brojeva.

MAJ 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - y^2e^x - y^2x + xe^xy$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Ako je $0 < y_0 < e^{x_0}$, tada je zasićeno rešenje definisano na čitavim $\mathbb{R}$. Dokazati.
  - c) Naći x_0 i y_0 da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Data je diferencijalna jednačina $(1 - x)y'' + 2y' + \frac{1}{x}y = 0$.
  - a) Odrediti sve regularno singularne tačke.
  - b) Rešiti diferencijalnu jednačinu u okolini jedne od njih.
  - c) Ispitati oscilatornost rešenja.
  - d) Oceniti broj nula na intervalu $[2, 5]$.
3. Odrediti a i b tako da diferencijalna jednačina: $\frac{1}{x}(ax^2 - y^2)dx + (bx + 2ay)dy = 0$ ima integracioni množitelj $\mu = \mu(x^2 + y^2)$ i rešiti je.
4. (AB) U zavisnosti od parametra a diskutovati stabilnost u tački $(0, 0)$ i tip te tačke za diferencijalnu jednačinu $(ax + y)dx + (x + ay)dy = 0$.
4. (CD) Izračunati $\sum_{n=3}^{100} n \binom{n}{3}$.

JUN 2001.

1. (30) Data je diferencijalna jednačina $xyy' = y - x$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Dokazati da se za $x_0 = 2$ i $y_0 = 1$ rešenje ne može produžiti na desno do $+\infty$, niti da desno od x_0 ima vertikalnu asimptotu.
  - b) Dokazati da za $y_0 < x_0 < 0$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' = y(e^{3x} - e^{-3x}) + y^2(e^{-3x} - \frac{1}{2}) + 2e^{3x} + 2$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_p = ae^{bx}$.
3. (35) Data je diferencijalna jednačina $(e^x + 1)y'' - 2y' - e^xy = 0$.
  - a) Smenom $y = uf(x)$, za pogodno izabrano f , transformisati u oblik $u'' + q(x)u = 0$ i ispitati da li su rešenja oscilatorna.
  - b) Oceniti broj nula na intervalu $[1, 5]$.
  - c) Rešiti je znajući da je jedno partikularno rešenje polinom po e^x .
4. (15) Odrediti krive sa osobinom da je deo tangente u proizvoljnoj tački krive izmedju x -ose i prave $y = ax + b$ dodirnom tačkom podeljen na dva dela.

JUL 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = yx - y^4$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$
  - b) Dokazati da za $y_0 > 0$ se svako rešenje može produžiti na desno do $+\infty$.
  - c) Ako $y_0 < 0$ pokazati da je rešenje $y(x) < 0$.
  - d) Dokazati da za pogodan izbor x_0 i y_0 rešenje ima vertikalnu asimptotu ka $-\infty$.
2. Naći pod kojim uslovom diferencijalna jednačina $Pdx + Qdy = 0$ dopušta integracioni množitelj koji je funkcija do $u = y^2 - x$. Primeniti to na slučaj kada je $P = (2y^2 - 2x - 1)e^x + (2y^2 - 3x)e^y$, a $Q = 2ye^x + 2x(y^2 + y - x)e^y$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $\frac{y^2}{x^2} + y'^2 = 3xy'' + \frac{2yy'}{x}$.
4. Naći sve regularno-singularne tačke diferencijalne jednačine $(x-1)y'' + \frac{y'}{x} + y = 0$ i rešiti u okolini jedne od njih.
5. (AB) Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + p(x)y' + q(x)y = r(x)$ znajući da je partikularno rešenje homogenog dela polinom. Primeniti to na slučaj:

$$\begin{vmatrix} y & x^2 + 1 & xe^x \\ y' & 2x & (x+1)e^x \\ y'' & 2 & (x+2)e^x \end{vmatrix} = x.$$

5. (CD) Data je diferencijalna jednačina $y(x+2) + p(x)y(x+1) + q(x)y(x) = 0$. Pokazati da smenom $y(x) = z(x)y_1(x)$ može sniziti njen red ukoliko je y_1 njeno partikularno rešenje. Koristeći to, rešiti jednačinu:

$$\begin{vmatrix} y(x) & 2^x & x \\ y(x+1) & 2^{x+1} & x+1 \\ y(x+2) & 2^{x+2} & x+2 \end{vmatrix} = 0.$$

AVGUST 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = x^2 + y^2$, $y(0) = 0$ i oblast $D = \{(x, y) : |x| \leq a, |y| \leq a\}$.
  - a) Odrediti a tako da niz sukcesivnih aproksimacija bude definisan za $|x| \leq a$.
  - b) Naći treći član niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - c) Dati ocenu razmaka na kojem postoji zasićeno rešenje.
2. Rešiti sistem $\frac{dx}{xz} = \frac{dy}{yz} = \frac{dz}{-xy}$.
3. Data je diferencijalna jednačina $3y^2y' + 16x = 2xy^3$.
  - a) Naći opšte rešenje diferencijalne jednačine.
  - b) Naći rešenje koje je ograničeno kad $x \rightarrow +\infty$.
4. Data je diferencijalna jednačina $yy''' + 3y'y'' = 0$. Sniziti red za jedan ako se zna da se može predstaviti kao izvod neke diferencijalne jednačine, a zatim je rešiti.
5. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina:

$$\begin{aligned} x' &= 2x - y - z + e^t \\ y' &= 2x - y - 2z + \sin^2 t \\ z' &= -x + y + 2z + 2t^2 - 1 \end{aligned}$$

SEPTEMBAR 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = \min\{x, y\}$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (12) Za koje x_0 i y_0 jednačina ima jedinstveno rešenje?
  - b) (8) Rešiti je za $x_0 = y_0 = 0$.
2. Data je diferencijalna jednačina $x^a y'' - (2x + 1)y' + (x + 1)y \sin^b x = 0$
  - a) (5) Za koje vrednosti parametra a i b se može naći rešenje jednačine u obliku stepenog reda u okolini tačke $x = 0$?
  - b) (15) Za $a = 1$ i $b = 0$ naći takvo rešenje.
  - c) (5) Ako je $b = 0$ pokazati za koje a data diferencijalna jednačina nema polinom kao partikularno rešenje.
  - d) (15) Za $a = 1$ i $b = 0$ Naći opšte rešenje jednačine ako se zna da ima partikularno rešenje u obliku $e^{\alpha x}$.
3. (20) Rešiti sistem $\frac{dx}{x + y^2 + z^2} = \frac{dy}{y} = \frac{dz}{z}$.
4. (20) Dokazati da diferencijalna jednačina $y'' + 4xy' + (5x^2 + 2)y = 0$ ima bar 20 nula na intervalu $[1, 16]$.

OKTOBAR 2001.

- 1.(25) Data je diferencijalna jednačina $y' = y - x$ $y(0) = 0$.
  - a)(5) Rešiti je.
  - b)(10) Naći rešenje pomoću niza sukcesivnih aproksimacija.
  - c)(10) Naći treći član niza podjednako neprekidnih funkcija definisanih u dokazu Peanove teoreme.
- 2.(20) Rešiti Besselovu jednačinu $x^2 y'' + xy' + x^2 y = 0$ u okolini tačke $x = 0$.
- 3.(20) Data je diferencijalna jednačina $x^4 y'' + y = \cos \frac{1}{x}$.
  - a)(5) Transformisati je uvođenjem smene $x = \frac{1}{t}$.
  - b)(7) Pogodnim izborom funkcije f , tako dobijenu jednačinu, smenom zavisne promenljive $y = uf(t)$ svesti je na jednačinu sa konstantnim koeficijentima.
  - c)(8) Rešiti tako dobijenu jednačinu.
- 4.(20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + \frac{y'}{x} + \frac{y}{x^2} = \frac{(y')^2}{y}$.
- 5.(AB)(15) Naći kritične tačke i ispitati stabilnost u jednoj od njih za sistem

$$\begin{aligned} x' &= x^2 - y \\ y' &= \ln(1 - x + x^2) - \ln 3. \end{aligned}$$
- 5.(CD)(15) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x + 2) + 3y(x + 1) + 2y(x) = 2^x + x^2 + 1$.

OKTOBAR II 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = x^2 - y^2 x - xy + y^3$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (8) Naći x_0 i y_0 takvo da je rešenje definisano na čitavom $\mathbb{R}$.
  - c) (12) Naći x_0 i y_0 takvo da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Rešiti jednačinu $2xy' - y = y' \ln(yy')$.
3. (20) Ispitati sve singularne tačke jednačine $(x - x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od njih.
4. (20) Da li postoji beskonačno nula rešenja jednačine $x^5 y'' + y = 0$ na intervalu $(0, 1]$?
5. (15) Rešiti sistem $\frac{dx}{xz} = \frac{dy}{yz} = \frac{dz}{xy\sqrt{z^2 + 1}}$.

NOVEMBAR 2001.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^a$ $y(x_0) = y_0$ $y_0 \geq 0$.
  - a) Za koje a postoji rešenje?
  - b) Za koje a ne postoji jedinstveno rešenje? U kojim tačkama?
  - c) Za koje a rešenje diferencijalne jednačine ima vertikalnu asimptotu, ako je $y_0 > 0$?
  - d) Za koje a se rešenje može produžiti na čitav skup $\mathbb{R}$?
2. Znajući da je jedno partikularno rešenje polinom rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^3 - 1)y' = 2xy^2 - x^2y - 1$ uz početni uslov $y(0) = -\frac{1}{4}$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $5y'''^2 - 3y''y^{iv} = 0$ znajući da je potpun izvod diferencijalne jednačine nižeg reda.
4. Rešiti sistem $2zy' = y^2 - z^2 + 1$, $z' = z + y$.
5. Dokazati da ako je $q(x) < 0$ rešenja jednačine $y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$ ne mogu imati pozitivan maksimum.

DECEMBAR 2001.

- 1.(25) Neka je $f(x, y)$ neprekidna funkcija nad nekom oblasti D . Ako su $y_1(x)$ i $y_2(x)$ dva rešenja početnog problema $y' = f(x, y)$ $y(x_0) = y_0$, gde $(x_0, y_0) \in D$ na nekom razmaku I , pokazati da su i $y_3(x) = \max\{y_1(x), y_2(x)\}$ i $y_4(x) = \min\{y_1(x), y_2(x)\}$ rešenja istog početnog problema na istom razmaku I .
- 2.(20) Naći sva rešenja jednačine $y'^3 + yy'^2 - y' \sin^2 x - y \sin^2 x = 0$.
3. Data je diferencijalna jednačina $(x - 1)y'' + y' - (x - 1)^2y = 0$
  - a)(15) Rešiti je u okolini tačke $x = 0$.
  - b)(15) Rešiti je u okolini tačke $x = 1$.
  - c)(5) Da li je moguće rešiti jednačinu u okolini tačke $x = \infty$?
- 4.(20) Pokazati da diferencijalna jednačina $(ae^{bx} + \frac{1}{b^2})y'' = y$ ima partikularno rešenje oblika $y_1 = e^{\alpha x} + \beta$ za neko $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.
Primeniti to rešavajući diferencijalnu jednačinu $(e^x + 1)y'' = y$.

JANUAR 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y(y^2 - x)x^2$ $y(x_0) = y_0$
  - a) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
  - b) Analizom polja pravaca dokazati da postoje x_0 i y_0 takvi da je rešenje definisano na čitavom $\mathbb{R}$.
  - c) Analizom polja pravaca pokazati da postoje x_0, y_0 da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - d) Za $x_0 = y_0 = 0$ rešiti diferencijalnu jednačinu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' - y' = x^2yy'$ znajući da je izvod diferencijalne jednačine nižeg reda.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' + 2y' + xy = 0$. Rešiti je u okolini tačke $x = 0$. Rešenja dati u zatvorenom obliku (sumirati red).
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2x^2 \ln y - x)y' = y$.
5. (AB) Date su diferencijalne jednačine:

$$y'' + a(x)y' + b(x)y = 0$$

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$$

- a) Naći oblik zajedničkog netrivialnog rešenja.
  - b) Koji uslov zadovoljavaju koeficijenti da bi postojalo zajedničko netrivialno rešenje.
5. (CD) U uzgajalištu postoji par kunića. Svakog meseca on okoti po par kunića. Maldunci su reproduktivno sposobni posle (kad napune) mesec dana i oni takođe svaki put okote po par kunića. Formirati odgovarajući diferencnu jednačinu i odrediti broj kunića u uzgajalištu posle dve godine.

MART 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - x^2 - 2x$, $y(x_0) = y_0$
  - a)(3) Ispitati da li postoji jedinstveno rešenje.
  - b)(5) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b)(7) Dokazati, bez rešavanja jednačine, da se za $x_0 = y_0 = 2$ rešenje može neograničeno produžiti nadesno.
  - c)(10) Dokazati, bez rešavanja jednačine, da za $x_0 = -1$ i y_0 dovoljno veliko, rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - d)(20) Pokazati da postoji rešenje koje je polinom i naći opšte rešenje jednačine.
- 2.(20) Naći rešenje diferencijalne jednačine $x^2(x-2)y'' + x(3x+1)y' - y = 0$ za $|x| > 2$.
- 3.(20) Naći familiju krivih kod kojih duž koja spaja tačku dodira sa presekom tangente i x ose konstantna i iznosi c^2 .
- 4.(AB)(15) Odrediti kritične tačke diferencijalne jednačine $y' = \frac{e^x - e^y}{\ln(4y - x^2 - 2x)}$, ispitati stabilnost i tip jedne od njih.
- 4.(CD)(15) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+2) + y(x+1) - 6y(x) = 2^{x+1}$.

APRIL 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - y^2x + y^2 - xy$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Pokazati da je za $x_0 > 0$ i $x_0 = y_0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
  - b) (5) Pokazati da ako je $y_0 \in (-1, 0)$ da je onda rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$ i važi $y(x) \in (0, 1)$ za svako $x \in \mathbb{R}$.
  - c) (5) Pokazati da se za proizvoljno x_0 i y_0 rešenje može neograničeno produžiti nalevo.
  - d) (10) Pokazati da za $x_0 = 0$ postoji y_0 da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Data je diferencijalna jednačina $(16x + 8x^2 + 3y^2)dx + (-8x^2 + 6y - 3y^2)dy = 0$. Znajući da ima integracioni množitelj funkciju $f(x-y)$ rešiti je.
3. (20) Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $x^2y'^2 = xyy' + 1$.
4. (15) Rešiti rubni problem: $x^2y'' - 6y = 0$, $y(1) = 2$ i $y(0)$ je ograničeno.
5. (20) (AB) Dat je sistem diferencijalnih jednačina:

$$x' = \ln(1 + y + \sin x) \quad y' = 2 + \sqrt[3]{3 \sin x - 8}$$

Odrediti sve kritične tačke i ispitati stabilnost u svakoj od njih.

5. (20) (CD) Izračunati $\sum_{x=1}^n \frac{x+3}{x(x+1)(x+2)}$.

MAJ 2002.

1. (45) Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - xy - y + x$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (8) Analizom polja pravaca pokazati da je za $x_0 = y_0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
  - c) (12) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - d) (20) Naći opšte rešenje date diferencijalne jednačina.
2. (20) Data je diferencijalna jednačina $y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$. Pokazati da u slučaju $q(x) < 0$, rešenje ne može imati pozitivan maksimum.
3. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $yy'' - 2yy' \ln y = y'^2$.
4. (15) Rešiti sistem: $x' = y + \operatorname{tg}^2 t - 1$ $y' = -x + \operatorname{tg} t$.

JUN 2002.

1. Za koje n diferencijalna jednačina $y^{(n)} = f(x, y, y', \dots, y^{(n-1)})$, gde je f neprekidno diferencijabilna funkcija na $\mathbf{R}^{n+1}$, može da ima medju svojim rešenjima dve funkcije: $y_1 = x$ i $y_2 = \sin x$?
2. Naći familiju krivih sa osobinom da je površina trapeza obrazovanog osama, tangentom i pravom paralelnom sa x -osom koja prolazi kroz tačku dodira konstantna i iznosi $2a^2$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^3y''' - x^2y'' + 2xy' - 2y = x^3$.
4. Oceniti broj nula rešenja diferencijalne jednačine $y'' - 4y' + y(4 - x^2) = 0$ na intervalu $[1, 10]$. Da li je rešenje oscilatorno?
5. (AB) Za koje vrednosti parametra a je rešenje diferencijalne jednačine $y^{IV} + ay''' + y'' + 2y' + y = 0$ stabilno u okolini nule.

JUL 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = (1 - \sin y)(x^2 + y^2)$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (3) Pokazati jedinstvenost rešenja.
  - b) (10) Dokazati da je svako rešenje ograničeno.
  - c) (12) Naći $\lim_{x \rightarrow \infty} y(x)$, gde je $y(x)$ rešenje date jednačine.
2. (20) Naći sva rešenja diferencijalne jednačine: $y'^2 - yy' + e^x = 0$.
3. Dat je sistem diferencijalnih jednačina:
$$\begin{matrix} tx' + a(t)x + b(t)y = 0 \\ ty' + c(t)y + d(t)x = 0 \end{matrix}$$
  - a) (14) Dokazati da je tačka $t = 0$ regularna ili regularno singularna tačka ako su a, b, c, d analitičke funkcije.
  - b) (6) Kakve treba da su funkcije a, b, c, d da bi tačka $t = 0$ bila regularna?
  - c) (20) Rešiti sistem za $a(t) = 1$, $b(t) = t^2$, $c(t) = 2$ i $d(t) = t^3$.
4. (15) Data je diferencijalna jednačina $xy'' + 2y' + y = 0$. Ispitati oscilatornost u desnoj okolini tačke $x = 0$.
5. (CD) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+1) - y(x)(x+1) = 2^x(1-x)$, $y(1) = 12$.

AVGUST 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 + x^3$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Da li se rešenje za $x_0 = y_0 = 1$ može produžiti na desno do $+\infty$?
  - c) Pokazati da za $x_0 = 0$ i $y_0 = -2$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći familiju krivih ortogonalnih na familiju krivih $y^2 = Ce^x + x + 1$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + 4xy' + (4x^2 + 2)y = 0$ znajući da je jedno rešenje oblika $y_1 = e^{ax^2}$.
4. Rešiti sistem

$$\frac{dx}{xz} = \frac{dy}{yz} = \frac{dz}{xy\sqrt{z^2 + 1}}$$

5. Rešiti sistem

$$\begin{matrix} x' & = & y - 2z - x & - & e^{-t} \\ y' & = & 4x + y & + & e^t \\ z' & = & 2x + y - z & + & t^2 + 1 \end{matrix}$$

SEPTEMBAR 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = \sin^2 y(x^2 + y^2)$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (3) Pokazati jedinstvenost rešenja.
  - b) (10) Dokazati da je svako rešenje ograničeno.
  - c) (12) Naći $\lim_{x \rightarrow \infty} y(x)$, gde je $y(x)$ rešenje date jednačine.
2. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' = \left(2xy - \frac{5}{x}\right)y' + 4y^2 - \frac{4y}{x^2}$.
3. Data je diferencijalna jednačina $9x^2y'' - (x^2 - 2)y = 0$.
  - a) (5) Ispitati karakter svih tačaka.
  - b) (10) Rešiti je u okolini tačke 0.
  - c) (10) Rešiti je u okolini tačke 1.
4. (15) Rešiti sistem $\frac{dx}{y-x} = \frac{dy}{x+y+z} = \frac{dz}{x-y}$.
5. (AB) (15) Naći sve kritične tačke sistema

$$x' = \ln\left(\frac{y^2 - y + 1}{3}\right) \quad y' = x^2 - y^2,$$

ispitati stabilnost u jednoj od njih i odrediti njen tip.

5. (CD) (15) Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x+2) - 2y(x+1) + y(x) = e^x + x - 1$

OKTOBAR 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^4 - y^3 - y^2x^4 + yx^4$ $y(x_0) = y_0$
  - a) (3) Za $x_0 = y_0 = 1$ rešiti jednačinu.
  - b) (5) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - c) (8) Pokazati da je za $x_0 = 2$ i $y_0 = 4$ rešenje definisano na čitavom $\mathbb{R}$.
  - d) (9) Pokazati da za $x_0 = 0$ i dovoljno veliko y_0 rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - e) (5) Ako $y_0 \in (0, 1)$ onda $y(x) \in (0, 1)$. Pokazati.
2. (20) Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y = 2xy' + y^2y'^3$.
3. (15) Za koje vrednosti a i b rešenje diferencijalne jednačine $y'' + ay' + by = 0$ teži nuli kad x teži beskonačnosti?
4. (15) Rešiti rubni problem $y'' + y = 1$ $y(0) = 0, y(\frac{\pi}{2}) = 0$.
5. (20) Data je diferencijalna jednačina $x^2y'' - 2xy' + (x^2 + 2)y = 0$. Pokazati da na svakom intervalu $[4n, 4(n+1)]$ rešenje jednačine ima barem jednu nulu. Da li je rešenje oscilatorno?

OKTOBAR II 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - yx^2$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku za $x_0 = y_0 = 1$.
  - b) Pokazati da se za $x_0 = y_0 > 0$ rešenje može produžiti na čitav $\mathbb{R}$.
  - c) Pokazati da postoji rešenje koje ima vertikalnu asimptotu ka $-\infty$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2x - 5y + 3)dx - (2x + 4y - 6)dy = 0$.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina:

$$\begin{aligned}x' - x + y' + 2y &= 1 + e^t \\y' + 2y + z' + z &= 2 + e^t \\x' - x + z' + z &= 3 + e^t\end{aligned}$$

4. Smenom nezavisne promenljive promenljive diferencijalnu jednačinu $y'' + (4x - \frac{1}{x})y' + 4x^2y = 3xe^{-x^2}$ svesti na jednačinu sa konstantnim koeficijentima, a zatim je rešiti.
5. Data je diferencijalna jednačina $y'' + 2y' + (1 + \frac{4}{x^2})y = 0$. Oceniti broj nula na intervalu $[\frac{1}{2n+1}, \frac{1}{2n}]$. Da li je rešenje oscilatorno u okolini tačke 0. A da li je tačka $+\infty$ tačka nagomilavanja nula rešenja diferencijalne jednačine?

NOVEMBAR 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $xyy' = x - y^3$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (8) Pokazati da je za proizvoljno $x_0, y_0 > 0$ zasićeno rešenje definisano na intervalu $[x_0, +\infty)$.
  - c) (12) Naći x_0 i y_0 takvo da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. (15) Rešiti početni problem $(2x^2y \ln y - x)y' = y$, $y(1) = 1$.
3. Data je diferencijalna jednačina $(1 - x^2)y'' - xy' + \lambda^2y = 0$.
  - a) (20) Rešiti je u okolini tačke $x = 0$.
  - b) (20) Smenom nezavisne promenljive naći sopstvene vrednosti i sopstvena rešenja uz rubni uslov $y(0) = y(\frac{1}{2}) = 0$.
4. (20) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina: $y' = \frac{z}{x}$ $z' = \frac{(y-z)^2 + xz}{x^2}$.

DECEMBAR 2002.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - y^2x^2 - y^2x + yx^3$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Za $a = b = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da se za $y_0 = x_0^2$ i $y_0 \geq 0$ rešenje može produžiti na čitav skup $\mathbb{R}$.
  - c) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti početni problem $y'x^3 \sin y = xy' - 2y$ $y(\sqrt{\pi}) = \frac{\pi}{3}$.
3. Ispitati sve singularne tačke diferencijalne jednačine $xy'' + 5xy' - 3y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od njih.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' + 2y' - xy = 0$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_1(x) = \frac{e^{\alpha x}}{x}$.
5. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y' = \frac{4y^2 - x^2}{2xy - 4y - 8}$. Naći sve kritične tačke i za jednu ispitati stabilnost i odrediti tip.
5. (CD) Rešiti diferencnu jednačinu $y(n+2) - y(n+1) - y(n) = n + 2^n$.

JANUAR 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y - \frac{y^2}{x}$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (8) Pokazati da je za $x_0, y_0 > 0$ rešenje definisano na intervalu $[x_0, \infty]$.
  - c) (10) Naći $\langle x_0, y_0 \rangle$ da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Data je diferencijalna jednačina $ayy'^2 + (2x - b)y' - y^2 = 0$, ($a \neq 0$). Smenom $y = u^p$ svesti je na Klerovu diferencijalnu jednačinu i rešiti je.
3. Data je diferencijalna jednačina $3xy'' - 2y' - (\frac{2}{x} + x)y = 0$.
  - a) (20) Naći rešenje za $0 < |x| < R$.
  - b) (12) Da li je rešenje oscilatorno?
4. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y^v + 2y^{iv} + ay''' + 3y'' + 2y' + y = 0$.
  - a) (15) Za koje a diferencijalna jednačina će imati stabilno rešenje?
  - b) (10) Za $a = 3$ rešiti diferencijalnu jednačinu.
4. (CD) Data je diferencna jednačina $x(n+1) = \frac{1+x(n)}{x(n-1)}$.
  - a) (15) Ako je $x(0), x(1) > 0$ pokazati da je rešenje pozitivno i periodično.
  - b) (5) Naći opšte rešenje.
  - c) (5) Za koje početne uslove neće biti rešenja?

MART 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - y^2x^3 - y^2x + x^4y$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da je za $y_0 = x_0 > 0$ rešenje definisano na $\mathbb{R}$.
  - c) Naći $\langle x_0, y_0 \rangle$ da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y = xy'^2 + \ln y'$.
3. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $(x-1)y'' + xy' + xy = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih.
4. Data je diferencijalna jednačina $y'' + 4y' + (4 + \frac{64}{x^3})y = 0$.
  - a) Oceniti broj nula na intervalu $[\frac{1}{2^{n+1}}, \frac{1}{2^n}]$.
  - b) Da li je rešenje oscilatorno u desnoj okolini nule?
  - c) Da li je rešenje oscilatorno u levoj okolini nule?
  - d) Da li je rešenje oscilatorno u beskonačnosti?
5. Rešiti rubni problem $x^2y'' + 5xy' + 3y = 0$, $y'(1) = 3$, $y(x) = \mathcal{O}(x^{-2}), x \rightarrow \infty$.

APRIL 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina: $y' = y^3 - x^2y - y^2 + x^2$.
  - a) Za $x_0 = y_0 = 1$ rešiti datu diferencijalnu jednačinu.
  - b) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
  - c) Pokazati da je za $x_0 = y_0 > 0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
  - d) Pokazati da postoje x_0, y_0 da rešenje ima verikalnu asimptotu ka $-\infty$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu: $ydx - xdy = 2xtg \frac{y}{x} dx$.
3. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $(x + 1)y'' + xy' + xy = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih.
4. Data je diferencijalna jednačina $y'' + 4y' + (4 + \frac{16}{x^5})y = 0$.
  - a) Oceniti broj nula na intervalu $[\frac{1}{n+1}, \frac{1}{n}]$.
  - b) Da li je rešenje oscilatorno u desnoj okolini nule?
  - c) Da li je rešenje oscilatorno u levoj okolini nule?
  - d) Da li je rešenje oscilatorno u beskonačnosti?
5. Rešiti rubni problem: $x^2y'' - 2xy' + 2y = 0$, $y(x) = o(x)$, $y(1) = 3$.

MAJ 2003.

1. (25) Data je diferencijalna jednačina $y' = xy^2 + y^3x^2 - x^3y - y^4$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za početni uslov $y(2) = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da za proizvoljno $x_0 \in \mathbb{R}$ i proizvoljno $y_0 \geq 0$ postoji zasićeno rešenje na intervalu $[x_0, \infty)$.
  - c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Data je diferencijalna jednačina $xy' = y + xy^2 - x^3$. Znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma, rešiti je.
3. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y'' - xy' + y = \frac{\ln x}{x} + \frac{x}{\ln x}$.
4. (15) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina: $\frac{dx}{z} = \frac{dy}{xz} = \frac{dz}{y}$.
5. (20) Za koje λ rubni problem $y'' + \lambda y = 1$, $y(0) = y(1) = 0$, rubni problem nema rešenje?

JUN 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y'(x) = y(x + a)$, $a > 0$. Pokazati da svako parno rešenje ove diferencijalne jednačine zadovoljava jednačinu $y''(x) + y(x) = 0$. Naći neko rešenje koje zadovoljava obe jednačine za neko a .
2. Dat je sistem diferencijalnih jednačina $x' = 2x + y + 1$ $y' = 3x - 2y + 2t$, $y(1) = x(1) = 1$. Rešiti ga, naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y''' - 2y'' + 4y' - 8y = e^{2x} \sin 2x + 2x^2$
4. Data je diferencijalna jednačina $x^2y'' + \frac{y'}{x+1} + (x+1)y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih
5. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y' = \frac{\sqrt{3x + y^2} - 2}{e^y - e^x}$. Naći sve kritične tačke i za sve ispitati stabilnost i odrediti tip.
5. (CD) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+1) - 2(x+1)y(x) = 4^x(1-x)$, $y(1) = 8$.

JUL 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^4 + y^3 - y^2x^6 - yx^6$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da se za $y_0 = x_0^3$ i $y_0 \geq 0$ rešenje može produžiti na čitav skup $\mathbb{R}$.
  - c) Pokazati da ako $y_0 \in (-1, 0)$ onda i $y(x) \in (-1, 0)$ za sve $x \in \mathbb{R}$.
  - d) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'^3 + yy'^2 - y' \sin^2 x - y \sin^2 x = 0$ i ispitati jedinstvenost rešenja u svakoj tački.
3. Ispitati sve tačke diferencijalne jednačine $(x+1)y'' + x^2y' + \frac{1}{x+1}y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od singularnih.
$$x' = 2x - y - z + 2t$$
4. Rešiti sistem: $y' = 2x - y - 2z + 5e^t$
$$z' = -x + y + 2z - 3 \cos t$$
5. Data je diferencijalna jednačina $y'' - 4y' + 104y - 4x^2y = 0$.
  - a) Ispitati oscilatornost u beskonačnosti.
  - b) Pokazati da rešenje na intervalu $[-5, 5]$ ima bar 13 nula.
  - c) Ispitati oscilatornost u okolini nule.

SEPTEMBAR 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' + y^3 + y^2 + y^2x^3 + yx^3 = 0$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Za $x_0 = y_0 = -1$ rešiti diferencijalnu jednačinu.
  - b) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - c) Pokazati da se za svako x_0 i y_0 rešenje može neograničeno produžiti nadesno.
  - d) Pokazati da ako $y_0 \in (-1, 0)$ onda $y(x) \in (-1, 0)$.
  - e) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $xy' - y = \ln y'$ i ispitati jedinstvenost rešenja u svakoj tački.
3. Data je diferencijalna jednačina $(x+1)y'' + \frac{y'}{x} + y = 0$. Ispitati sve singularne tačke i rešiti u jednoj od regularno-singularnih.
4. Rešiti sistem $\frac{dx}{x(z-y)} = \frac{dy}{y(y-x)} = \frac{dz}{y^2-xz}$.
5. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y'' + q(x)y = 0$, gde je q neprekidno diferencijabilna i negativna funkcija na intervalu $[a, b]$. Pokazati da rešenje ima najviše jednu nulu na intervalu $[a, b]$.
5. (C) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $y(x+1) - 2y(x) = \frac{2^x}{x(x+1)(x+2)}$, $y(1) = 1$.

OKTOBAR 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = (x^2 + y^2) \sin y$, $y(x_0) = y_0$. Pokazati da je rešenje za svako x_0 i y_0 definisano na čitavom skupu realnih brojeva i da je ograničeno.
2. Pokazati da je familija krivih $\frac{x^2}{C} + \frac{y^2}{C-\lambda} = 1$, gde je C proizvoljna konstanta, sama na sebe ortogonalna.
3. Data je diferencijalna jednačina $y'' = (x^2 - 1)y$, $y(x_0) = y_0$, $y'(x_0) = y_1$.
  - a) Naći opšte rešenje znajući da je partikularno rešenje oblika $e^{p(x)}$, gde je $p(x)$ polinom.
  - b) Za početne uslove $y(0) = 1$ i $y'(0) = 0$ pokazati da je rešenje parna funkcija i da je $\lim_{x \rightarrow \infty} y(x) = 0$.
4. Data je diferencijalna jednačina $y'' + (x-1)y' + y = 0$. Rešiti je u okolini tačke $x_0 = 2$ uz početni uslov $y(2) = 2$ i $y'(2) = 0$.
5. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xyy'^2 + x^2y' + xy'y' + y^2y' + x^2 + xy = 0$.

OKTOBAR 2003. (drugi put)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = (x^2 + y^2)\operatorname{tg} y$, $y(x_0) = y_0$. Ispitati za koje y_0 je rešenje definisano na čitavom skupu realnih brojeva, a za koje nije.
2. Naći familiju krivih sa osobinom da je dužina normale iz koordinatnog početka na tangentu jednaka apscisi dodirne tačke.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(8y + 4x^2y^4)dx + (8x + 5x^3y^3)dy = 0$ znajući da ima integracioni množitelj oblika $x^\alpha y^\beta$.
4. Data je diferencijalna jednačina $(x - x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih.

$$\begin{aligned}x' + y' + y &= 1 + e^t \\5. \text{ Rešiti sistem diferencijalnih jednačina } x' - z' + 2x + z &= \cos t \\y' + z' + y + 2z &= 1 + t^2\end{aligned}$$

OKTOBAR II 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^4 - y^2x^4 - y^2 + x^4$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku
  - b) Naći x_0 i y_0 za koje je rešenje definisano na čitavom skupu realnih brojeva.
  - c) Pokazati da za $y_0 \in (-1, 1)$ važi da $y(x) \in (-1, 1)$.
  - d) Odrediti x_0, y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Data je diferencijalna jednačina $y'' + p(x)y' + q(x)y = r(x)$. Naći uslove za $p(x)$ i $q(x)$ da $y = x$ bude rešenje homogenog dela jednačine i primeniti to za rešavanje diferencijalne jednačine

$$x^2(x+1)y'' - x(2+4x+x^2)y' + (2+4x+x^2)y = -x^4 - 2x^3.$$

3. Naći familiju krivih kod kojih je deo normale u tački dodira između tačke dodira i preseka sa x -osom prepolovljen presekom sa y -osom.

4. Data je diferencijalna jednačina $y'' - 2y' + (4 + \frac{64}{x^3})y = 0$

a) Odrediti broj nula na intervalu $[\frac{1}{2^{n+1}}, \frac{1}{2^n}]$.

- b) Ispitati oscilatornost u desnoj okolini nule.
- c) Ispitati oscilatornost u levoj okolini nule.
- d) Ispitati oscilatornost u $+\infty$.

5. Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+2) + 6y(x+1) + 9y(x) = 4 \cdot 3^x + 3x^2 + 2x + 1$.

NOVEMBAR 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^4 + y^2x^4 - y^2 - x^4$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Naći x_0 i y_0 za koje je rešenje definisano na čitavom skupu realnih brojeva.
  - c) Pokazati da za $y_0 \in (-1, 1)$ važi da $y(x) \in (-1, 1)$.
  - d) Pokazati da za svako y_0 sa osobinom $|y_0| > 2$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $16x^2 + 2y'^2y - y'^3x = 0$.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' + y' + x^2y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih.

4. Data je diferencijalna jednačina $y'' - 2y' + (1 + \frac{64}{x^3})y = 0$

a) Odrediti broj nula na intervalu $[\frac{1}{2^{n+1}}, \frac{1}{2^n}]$.

- b) Ispitati oscilatornost u desnoj okolini nule.
- c) Ispitati oscilatornost u levoj okolini nule.
- d) Ispitati oscilatornost u $+\infty$.

5. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $x' = \frac{x^2 - t}{y}$ $y' = -x$.

DECEMBAR 2003.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = x^2 + y^2 + x^2y^2$, $y(x_0) = y_0 \neq 0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (15) Pokazati da je svako zasićeno rešenje definisano na ograničenom skupu.
2. (20) Data je diferencijalna jednačina $y'^2 + y^2 = 1 + pu(x)$. Ako je $u \in C^1(\mathbb{R})$ i strogo monotona, u zavisnosti od parametra p ispitati monotonost rešenja jednačine.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' - y' - 4x^3y = 0$.
  - a) (20) Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od singularnih.
  - b) (10) Oceniti broj nula na intervalu $[1, 5]$.
  - c) (15) Ispitati oscilatornost u levoj okolini nule.
4. (15) (AB) Odrediti kritične tačke diferencijalne jednačine $y' = \frac{\sin(x+y)}{e^x - e^y}$ i odrediti tip za sve njih.
4. (15) (CD) Rešiti diferencnu jednačinu $y(n+2) - 4y(n+1) + 4y(n) = n + 2 + 2^n(1 + 3^n)$.

JANUAR 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - 2yx - y + x^2 + x$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku za $x_0 = y_0 = 1$.
  - b) Pokazati da je za $x_0 = y_0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
  - c) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(y' + 1) \ln \frac{y+x}{x+3} = \frac{y+x}{x+3}$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' = (2xy - \frac{5}{x})y' + 4y^2 - \frac{4y}{x^2}$.
4. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $3xy'' + 2y' + x^2y = 0$ i rešiti je u jednoj od regularno singularnih.
5. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y'(x) - y(x+a) = 0$
  - a) Pokazati da je linearna kombinacija rešenja takođe rešenje.
  - b) Naći bar jedno rešenje za $a = \frac{\pi}{2}$.
  - c) Ako je $y(x) = e^{sx}$ rešenje, koristeći karakterističnu jednačinu, pokazati da je $y(x) = e^{\bar{s}x}$ takođe rešenje, gde je $\bar{s}$ konjugovana vrednost od s .
  - d) Pokazati da su sva rešenja oscilatorne funkcije.
5. (CD) Rešiti sistem $x' = \frac{y}{y-x}$ $y' = \frac{x}{y-x}$.

MART 2004.

1. 1. Data je diferencijalna jednačina $y' = ax^2 + y^2 + x^2y^2$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = 1$ i $a = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (12) Pokazati da je, za $a = 1$ i $y_0 > 0$, svako zasićeno rešenje definisano na ograničenom skupu.
  - c) (8) Pokazati analizom polja pravaca da, za $a = 0$, svako zasićeno rešenje ima horizontalnu asimptotu.
2. (20) Naći uslov pod kojim diferencijalna jednačina $Pdx + Qdy = 0$ dopušta integracioni množitelj oblika $f = f(y^2 - x)$. Primeniti to na slučaj

$$P = (2y^2 - 2x - 1)e^x + (2y^2 - 3x)e^y, \quad Q = 2ye^x + 2x(y^2 + y - x)e^y.$$

3. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^4y''' + 2x^3y'' = 1$, $y(1) = y'(1) = y''(1) = 0$.
4. (20) Rešiti sistem $\frac{dx}{x^2 - yz} = \frac{dy}{y^2 - yz} = \frac{dz}{z(x+y)}$, $y(0) = 1, z(0) = -1$.
5. (AB)(15) Dat je sistem diferencijalnih jednačina

$$x' = \ln(4y + e^{-3x}) \quad y' = 2y - 1 + \sqrt[3]{1 - 6x}.$$

Ispitati stabilnost tačke $(0, 0)$ i odrediti njen tip.

5. (CD)(15) Koristeći antidiferencni operator izračunati $\sum_{n=2}^{\infty} \left(\frac{1}{n^2 - 1} \right)$.

APRIL 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = 2y^2(y^2 + x^2) \sin x$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Za $x_0 = y_0 = \pi$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (5) Naći x_0 i y_0 za koje je rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
  - c) (15) Pokazati da za $y_0 > 1$ i $x_0 = 2k\pi$ svako rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^3 - 1)y' = 2xy^2 - x^2y - 1$, $y(0) = -\frac{1}{4}$ znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma.
3. (20) Data je diferencijalna jednačina $2x^3y'' + x^2y' + y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno singularnih.
4. (15) Rešiti sistem $x' = y - z$; $y' = x^2 + y$; $z' = x^2 + z$.
5. (20) Pokazati da rešenje diferencijalne jednačine $y'' - y' + (x^4 + 1)y = 0$ ima barem 12 nula na intervalu $[-7, 7]$. Da li je rešenje oscilatorno u okolini tačke $+\infty$?

APRIL 2 2004. (C1)

1. Data je diferencijalna jednačina $y'' = -|y|$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$. Pokazati da rešenje jednačine ima tačno dve nule.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'(1 - \sin x \cos x) + y^2 \cos x - y + \sin x = 0$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_1(x) = \cos \alpha x$.
3. Odrediti krive u ravni koje imaju osobinu da normala u svakoj njihovoj tački prolazi kroz jednu stalnu tačku te ravni.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' - y'^2 = y^2 \ln y$.
$$x' + y' = y - 3z - t + 10$$
5. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $y' + z' = 2y - 2z - 2t + 7$
$$z' + x' = 3y - z - 3t + 3$$

APRIL 3 2004. (C1)

1. Data je diferencijalna jednačina $y'' = -|y|$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$. Pokazati da rešenje jednačine ima tačno dve nule.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^m + y)dx - xdy = 0$ ($m \neq 1$) znajući da ima integracioni množitelj kao funkciju jedne promenljive.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' - (2x + 1)y' + (x + 1)y = 0$.
  - a) Rešiti je znajući da ima partikularno rešenje oblika $y(x) = e^{\alpha x}$.
  - b) Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u obliku stepenog reda u okolini jedne od regularno-singularnih tačaka.
4. Koristeći inverzni diferencni operator izračunati: $\sum_{x=1}^{\infty} \frac{x^3}{2^x}$.

MAJ 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $y'' = -|y|$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$. Pokazati da rešenje jednačine ima tačno dve nule.
2. Naći familiju krivih kod kojih se iz tačke $A(a, 0)$ duž MN vidi pod uglom od 90° , gde je M proizvoljna tačka krive, a N presek tangente iz tačke M sa y -osom.
3. Data je diferencijalna jednačina $x(x^2 + 6)y'' - 4(x^2 + 3)y' + 6xy = 0$.
  - a) Rešiti je znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma.
  - b) Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u obliku stepenog reda u okolini tačke $x_0 = 1$.
4. Rešiti sistem $y' = 1 - \frac{1}{z}$, $z' = \frac{1}{y - x}$.

JUN 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - x^4y$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da je svako rešenje definisano na intervalu $(-\infty, x_0]$. Da li postoji netrivialno rešenje koje je definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$?
  - c) Naći x_0 i y_0 takve da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Naći familiju krivih kod kojih je u svakoj tački zbir dužina duži koje spajaju tačku dodira i tačku preseka x -ose sa normalom (normala) i tačku preseka x -ose sa normalom i apscisu dodirne tačke (subnormala) jednak jedinici, a zatim naći onu krivu koja prolazi kroz koordinatni početak.
3. Data je diferencijalna jednačina $x(x-1)y'' - (2x-1)y' + 2y = 2x^3 - 3x^2$. Proveriti da li je $y_1(x) = x^2$ partikularno rešenje homogenog dela i rešiti je.
4. Rešiti sistem $x' = x(y^2 - z^2)$, $y' = -y(x^2 + z^2)$, $z' = z(x^2 + y^2)$.
5. Data je diferencijalna jednačina $y'' + 2y' + (x^2 + 4)y = 0$. Oceniti broj nula na intervalu $[-2, 2]$ i ispitati oscilatornost u beskonačnosti.

JUN 2004. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xyy' = x^2y' + y^2$, $y(1) = 1$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' = y'^2 + y'\sqrt{y^2 + y'^2}$
3. Rešiti sistem $dx = \frac{dy}{y+z} = \frac{dz}{x+y+z}$
4. Ispitati karaktere svih tačaka diferencijalne jednačine $(x-1)y'' + 2xy' + (x^2 - 2x + 2)y = 0$ i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih tačaka.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $(x+1)y(x+1) + xy(x) = 2x - 3$, $y(1) = 1$.

JUL 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = f(x, y)$. Ako diferencijalna jednačina dopušta integracioni množitelj kao funkciju po x , pokazati da je onda jednačina linearna.
2. Data je diferencijalna jednačina $y(2x - y + 2)dx + 2(x - y)dy = 0$. Rešiti je znajući da ima integracioni množitelj kao funkciju jedne promenljive.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' - y' - 4x^3y = 0$.
  - a) ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini jedne od regularno singularnih.
  - b) Smenom $x = f(t)$, za pogodno odabranu funkciju f svesti je na jednačinu sa konstantnim koeficijentima i rešiti je.
4. Za koje vrednosti parametra a je sistem $x' = ax - y$, $y' = ay - z$, $z' = az - x$ u tački $(0, 0, 0)$ stabilan.
- 4.(CD) Rešiti diferencnu jednačinu $\delta^2y(x) - 6\delta y(x) + 9y(x) = 3^x$, $y(0) = 1$, $\delta y(0) = -1$

JUL 2004. (C1)

1. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y = 2xy' - y'^2$.
2. Data je diferencijalna jednačina $(x + 2y)dx + ydy = 0$. Rešiti je ako se zna da ima integracioni množitelj oblika $f = f(x + y)$.
3. Rešiti diferencnu jednačinu $x^2(y'^2 - 2yy'') = y^2$.
4. Rešiti sistem $x' = \frac{x-y}{z-t}$, $y' = \frac{x-y}{z-t}$, $z' = x - y + 1$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+2) - 3y(x+1) + 2y(x) = 2^x$, $y(0) = y(1) = 0$.

SEPTEMBAR 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $e^x y'^3 \sin y + e^x y' \cos y + e^y \operatorname{tg} x = 0$. Da li rešenje kroz tačku $(0, 0)$ postoji i da li je jedinstveno?
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y^2 y' + x^2 \sin^3 x = y^3 \operatorname{ctg} x$, $y(\pi/2) = 1$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + y^{-2} e^{y^2} y' - 2yy'^2 = 0$; $y(-\frac{1}{2e}) = 1$, $y'(-\frac{1}{2e}) = e$.
4. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $x^2 y'' + 2xy' - (x^2 + 2x + 2)y = 0$ i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih.
5. Naći sopstvene vrednosti i sopstvena rešenja rubnog problema $x^2 y'' = \lambda y$, $y(1) = 0$, $y(a) = 0$ ($a > 1$).

SEPTEMBAR 2004. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2(dy - dx) = (x + y)ydx$.
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y = 2xy' + y^2 y'^3$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' = xy' + y + 1$ znajući da je izvod neke jednačine nižeg reda.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y''' - 3y' - 2y = 9e^{2x}$, $y(0) = 0$, $y'(0) = -3$, $y''(0) = 3$.
5. Reši diferencnu jednačinu $y(x+1) = 4 - \frac{4}{y(x)}$, $y(0) = 1$.

OKTOBAR 2004.

1. Za koje n jednačina $y^{(n)} = f(x, y)$ (funkcije f i f'_y su neprekidne) može među svojim rešenjima imati dve funkcije $y_1(x) = x$ i $y_2(x) = x + x^4$.
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y'^3 = 3xy' - 3y$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' = (2xy - \frac{5}{x})y' + 4y^2 - \frac{4y}{x^2}$.
4. Neka je V skup rešenja diferencijalne jednačine $y''' + y'' - 2y = 0$.
  - a) Pokazati da je V vektorski prostor i odredi njegovu dimenziju.
  - b) Neka je V_0 podskup rešenja sa osovinom da za svako $g \in V_0$ važi $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = 0$. Naći $g_0 \in V_0$ za koje je $g_0(0) = 0$ i $g'_0(0) = 2$.
5. (AB) Za koje vrednosti parametara a i b je rešenje diferencijalne jednačine $y^{iv} + ay''' + 4y'' + by' + y = 0$ stabilno u okolini nule.
5. (CD) Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta^2 y(x) - 2\Delta y(x) + y(x) = 2^x$, $y(0) = 1$, $y(1) = \frac{1}{4}$.

OKTOBAR 2004. (C1)

1. Za koje α i β se diferencijalna jednačina $y' = ax^\alpha + by^\beta$ se smenom $y = z^m$ svodi na homogenu. Primeniti to na rešavanje diferencijalne jednačine $y' = x - 2\sqrt{y}$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' + y'^2 - \frac{2yy'}{x} + \frac{y^2}{x^2} = 0$ znajući da je izvod neke nižeg reda.
3. Rešiti sistem $\frac{dx}{yx + y^2} = \frac{-dy}{x^2 + xy} = \frac{dz}{2x^2 + xz - 2y^2 - yz}$.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^3 y'' + x(1-x)y' + y = 0$ u okolini jedne od regularno-singularnih tačaka.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta^2 y(x) - 2\Delta y(x) + y(x) = 2^x$, $y(0) = 1$, $y(1) = \frac{1}{4}$.

OKTOBAR 2 2004

1. Data je diferencijalna jednačina $x^2y' = x^2y^2 + (xy + 1)^2$, $y(x_0) = y_0$
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
  - b) (A B C D) Pokazati da za $x_0 \neq 0$, ne rešavajuće jednačinu, svako rešenje ima verikalnu asimptotu.
  - c) (C1) Znajući da je partikularno rešenje oblika $y = \frac{a}{x}$ rešiti datu jednačinu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x \cos y - y \sin y)dx - (x \sin y + y \cos y)dy = 0$ znajući da ima integracioni množitelj funkciju jedne promenljive.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' + y'^2 - \frac{yy'}{\sqrt{1+x^2}}$.
4. Data je diferencijalna jednačina $x^2(x+1)y'' + x(x+1)y' - y = 0$ Ispitati karaktere svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih.
5. (A B) Za koje vrednosti parametra a je sistem $x' = ax - y$, $y' = ay - z$, $z' = az - x$ stabilan u tački $(0, 0, 0)$?
5. (C1 C D) Koristeći antidiferencni operator izračunati $\sum_{n=4}^{\infty} \frac{n^2}{\binom{n}{4}}$.

NOVEMBAR 2004

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' + f'(x)y - f(x)f'(x) = 0$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x(2x-1)y' + y^2 - (4x+1)y + 4x = 0$ znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma.
3. Data je diferencijalna jednačina $5x^2y'' - 10x(x+1)y' + y(5x^2 + 15x + 11) = 0$.
  - a) Ispitati oscilatornost u beskonačnosti.
  - b) Oceniti broj nula na intervalu $[2, 10]$
  - c) Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih.
4. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y' = xy + e^{-y}$, $y(x_0) = y_0$. Pokazati da se za $x_0, y_0 > 0$ svako rešenje može produžiti na desno do $+\infty$.
4. (CDC1) Koristeći antidiferencni operator izračunati $\sum_{n=5}^{\infty} \frac{n^2}{\binom{n}{5}}$.

DECEMBAR 2004.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = 2x^3y^3 - 2xy$ $y(x_0) = y_0$.
  - a) (C C1) Za $x_0 = y_0 = 1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (C C1) Rešiti datu diferencijalnu jednačinu.
  - c) (A B D) Analizom polja pravaca naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - d) (A B D) Analizom polja pravaca pokazati da se za $x_0 < 0$ svako rešenje može produžiti na $[x_0, 0]$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' + y^2 - 3y \operatorname{tg} x + \operatorname{tg}^2 x - 1 = 0$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_p(x) = \alpha \operatorname{tg} x$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy''' + (x^2 + x + 3)y'' + (4x + 2)y' + 2y = 0$ znajući da je drugi izvod neke diferencijalne jednačine prvog reda.
4. Dat je sistem $tx' - x - 3y = t$ $ty' - x + y = 0$.
Smenom nezavisne promenljive svesti ga na sistem sa konstantnim koeficijentima i rešiti ga.
5. Data je diferencijalna jednačina $2x^3y'' + x^2y' + y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno singularnih.

JANUAR 2005.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^4 + y^3 - xy^3 - 2xy^2 + yx^2 - yx + x^2$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Za $x_0 = y_0 = -1$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija
  - b) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - c) Pokazati da je za $x_0 = y_0$ svako rešenje definisano na $[x_0, \infty)$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^2 + y^2)(xdy - ydx) = (a + x)x^4dx$ znajući da ima integracioni množitelj kao funkciju jedna promenljive.
3. Data je diferencijalna jednačina $(1 + x^2)y'' - 2xy' + (ax^2 + bx + c)y = 0$.
  - a) Odrediti konstante a, b i c tako da $y_1 = e^{mx}$ bude partikularno rešenje date diferencijalne jednačine.
  - b) Naći opšte rešenje date diferencijalne jednačine.
4. Ispitati karaktere svih tačaka diferencijalne jednačine $x^3y'' + (x^2 + x)y' - y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih tačaka.
5. Rešiti sistem $\frac{dx}{x^2 - yz} = \frac{dy}{y^2 - yz} = \frac{dz}{z(x + y)}$, $y(0) = 1, z(0) = -1$.

JANUAR 2005. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y - xy' = a(1 + x^2y')$, $y(1) = 1$
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(1 + xy)dx - xdy = 0$ znajući da ima integracioni množitelj kao funkciju jedne promenljive.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y'' - 2y = \sin(\ln x)$.
4. Ispitati karaktere svih tačaka diferencijalne jednačine $(x - 1)y'' + y' - y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih tačaka.
5. Rešiti sistem $dx = \frac{dy}{y + z} = \frac{dz}{x + y + z}$, $y(0) = 1, z(0) = 1$.

MART 2005.

1. Data je diferencijalna jednačina $y^{(n)} = x + y^2$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Za koje n se grafici dva rešenja mogu seći u tački $\langle x_0, y_0 \rangle$?
  - b) Za koje n grafici dva rešenja u tački preseka $\langle x_0, y_0 \rangle$ mogu imati zajedničku tangentu?
  - c) (C1) Za $n = 1$ i početnu tačku $\langle x_0, y_0 \rangle = \langle 1, 1 \rangle$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - d) (ABCD) Za $n = 1$ naći $\langle x_0, y_0 \rangle$ za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' = \frac{3x^2}{x^3 + y + 1}$.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' - y' - 4x^3y = 0$
  - a) Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih
  - b) Smenom nezavisne promenljive osloboditi se člana sa prvim izvodom, a zatim je rešiti.
4. (AB) Za koje a i b je rešenje diferencijalne jednačine $ay^{iv} + y''' + y'' + y' + by = 0$ stabilno
4. (CDC1) Data je diferencna jednačina $y(x + 2) + 4y(x + 1) + 4y(x) = (-1)^x + 3^x$. Ako je $y(0) = 1$ i $y(1) = 2$ naći $y(120)$.

APRIL 2005. (ABCD)

- Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - x$, $y(x_0) = y_0$.
  - Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - Pokazati da ako je $x_0 > y_0^2$ onda se rešenje može neograničeno produžiti na desno.
  - Pokazati da ako je $x_0 < -10$ i $y_0 < 0$ rešenje ima vertikalnu asimptotu ka $-\infty$.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' - 2xy + y^2 = 5 - x^2$ znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' = 2xy'^2$, $y(2) = 2$, $y'(2) = \frac{1}{2}$.
- Dat je rubni problem $y'' + ay = 1$, $y(0) = y(1) = 0$, gde je $a > 0$. Ispitati za koje a rubni problem ima jedinstveno rešenje, za koje a ima beskonačno rešenja, a za koje a nema rešenja.
- (AB) Odrediti kritične tačke diferencijalne jednačine $y' = \frac{2 \sin x}{1 - x^2 - y^2}$ i odrediti tip za sve njih.
- (CD) Rešiti sistem diferencijalnih jednačina
$$\begin{aligned}y(x+1) &= z(x) - u(x) \\z(x+1) &= u(x) - 2y(x), \quad y(0) = z(0) = u(0) = 0 \\u(x+1) &= 2y(x) - z(x)\end{aligned}$$

APRIL 2005. (C1)

- Naći familiju krivih kod kojih je apscisa tačke preseka tangente dvostruko manja od apscise tačke dodira.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x+1)(yy' - 1) = y^2$
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x-2)^2 y'' - 3(x-2)y' + 4y = x$
$$x' - y' = z - x - t + 10$$
- Rešiti sistem diferencijalnih jednačina
$$\begin{aligned}y' - z' &= 2x - y - z - 2t + 7 \\z' + x' &= y + 2z - x - 3t + 3\end{aligned}$$
- Rešiti sistem diferencijalnih jednačina
$$\begin{aligned}y(x+1) - 2y(x) - 2z(x) &= 3^x \\z(x+1) - y(x) - 3z(x) &= 2^x, \quad y(0) = z(0) = 0\end{aligned}$$

MAJ 2005.

- Neka je A proizvoljna tačka krive, B presek normale sa x -osom, a C projekcija tačke A na x -osu. Odrediti familiju krivih kod kojih je zbir duži AB i BC konstantan i iznosi 1.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'x^3 \sin y = xy' - 2y$.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^4(y'^2 - 2yy'') = 4x^3yy' + 1$.
- (ABCD) Rešiti sistem $x'' + y' + x = e^t$, $x' + y'' = 1$.
- (C1) Rešiti sistem $x' = x - y + (\cos t)^{-1}$, $y' = 2x - y$, $y(0) = x(0) = 1$
- (AB) Ispitati stabilnost tačke $(0, 0, 0)$ za sistem $x' = 2y - 3z$, $y' = 3x - 2z$, $z' = 5x - 4y$
- (CDC1) Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(x+1) - 2y(x) = \binom{x}{2}$, $y(0) = 2$.

JUN 2005. (ABCD)

- Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - \cos^2 x$, $y(x_0) = y_0$
  - (8) Pokazati da ako je $y_0 > 2$ onda rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - (12) Analizom polja pravaca pokazati da ako je $x_0 = 0$ i $y_0 \in [-1, 0]$, onda za $x > 0$ važi $y(x) \in [-1, 0]$.
- (20) Data je diferencijalna jednačina $y' \operatorname{tg} y + 4x^2 \cos y = 2x$, $y(0) = 0$. Rešiti je smenom $\cos y = z$.
- Data je diferencijalna jednačina $xy'' - 2xy' + (1+x)y = 0$.
  - (8) Ispitati oscilatornost u $+\infty$.
  - (8) Odrediti a tako da na intervalu $[a, 100]$ rešenje diferencijalne jednačine ima barem jednu nulu.
  - (4) Ispitati oscilatornost u levoj okolini nule.
- (20) Data je diferencijalna jednačina $x^2 y'' + xy' + (x^2 - 1)y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini $x_0 = 0$.
- (AB) (20) Za koje a je rešenje sistema diferencijalnih jednačina $x' = ax + y + x^2$, $y' = x + ay + y^2$ stabilno u tački $(0, 0)$.
- (CD) (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu: $y(x)y(x+1) + 2y(x) + 1 = 0$, $y(1) = 2$.

JUN 2005. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(1 - 2xy)y' = y(y - 1)$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(xy'' + y') = xy'^2(1 - x)$.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $\frac{dx}{y-x} = \frac{dy}{x+y+z} = \frac{dz}{x-y}$
4. Data je diferencijalna jednačina $xy'' - 2xy' + (1+x)y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini $x_0 = 0$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu: $y(x)y'(x+1) + 4y(x) + 4 = 0$, $y(1) = 2$.

JUL 2005.

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xyy' = x^2y' + y^2$.
2. Data je diferencijalna jednačina $2y'(y'')^2 - (1 + y'^2)y''' = 0$.
a) Naći opšte rešenje.
b) (ABCD) Rešiti je uz početne uslove $y(0) = \ln 2$, $y'(0) = 1$, $y''(0) = \sqrt{2}$.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $\frac{dx}{x(z-y)} = \frac{dy}{y(y-x)} = \frac{dz}{y^2 - xz}$.
4. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina

$$x' = 4x - y + e^{2t}, \quad y' = 3x + y - z + t, \quad z' = x + z + 1.$$

5. (AB) Za koje vrednosti parametra a je stabilno rešenje diferencijalne jednačine $y^{iv} + ay''' + y'' + 2y' + y = 0$.
5. (CDC1) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+1) - 3y(x) = x$, $y(1) = -\frac{1}{3}$.

vfill

SEPTEMBAR 2005. (ABCD)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2x - yx^2 - y^4 + y^3x$, $y(x_0) = y_0$
a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
b) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima verikalnu asimptotu.
c) Pokazati da za $x_0 = y_0 = 1$ rešenje ima horizontalnu asimptotu i pokazati da je ona 0.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'x^3 \sin y = xy' - 2y$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2(yy'' - y'^2) + xyy' = (2xy' - 3y)\sqrt{x^3}$.
4. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - x$, $y(0) = 1$. Ako je rešenje u obliku $y(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ naći koeficijente od a_0 do a_5 .
5. Rešiti sistem

$$\begin{aligned} x' + y' &= 2x - y + 2z + 1 \\ y' + z' &= x - y + 4z + t \\ x' + z' &= x + 2y \end{aligned}$$

SEPTEMBAR 2005. (C1)

1. Smenom $y = z^m$, za pogodno izabrano m , rešiti diferencijalnu jednačinu $x^3(y' - x) = y^2$
2. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $xy' - y = \ln y'$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $4x^2y^3y'' = x^2 - y^4$.
4. Data je diferencijalna jednačina $(x-1)y'' - \frac{y'}{x} + y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti u okolini jedne od regularno-singularnih.
5. Izračunati: $\sum_{x=1}^{\infty} \frac{1}{x(x+2)}$

OKTOBAR 2005. (ABCD)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' + y = f(x)$, $y(x_0) = y_0$. Analizom rešenja dokazati da ako je funkcija f ograničena na $\mathbb{R}$, onda je i rešenje diferencijalne jednačine ograničeno na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $2xy' + 1 = y + \frac{x^2}{y-1}$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y''' + xy'' + 2y' + 2 = 0$ znajući da je drugi izvod neke jednačine prvog reda.
4. Odrediti karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $x^2y'' - x^2y' + (x-2)y = 0$ i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih.
5. (AB) Data je diferencijalna jednačina $y' = \frac{\sin x}{x-y}$. Naći sve kritične tačke i za sve njih odrediti tip i ispitati stabilnost u njima.
5. (CD) Koristeći antidiferencni operator izračunati $\sum_{x=2}^{\infty} \frac{1}{x^2-1}$.

OKTOBAR 2005. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(2x-y+2)dx + 2(x-y)dy = 0$ znajući da dopušta integracioni množitelj funkciju jedne promenljive.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y'' \ln x - xy' + y = 0$ znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $y'' = z + t$, $z'' = y + t$.
4. Data je diferencijalna jednačina $xy'' + (x-1)y' - y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini $x = 1$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+1) = 8 - \frac{16}{y(x)}$.

OKTOBAR 2 2005. (ABCD)

1. Dokazati da za $q(x) \leq 0$ sva rešenja diferencijalne jednačine $y'' + q(x)y = 0$ sa pozitivnim početnim uslovima pozitivni, tj. $y(x_0) > 0$ i $y'(x_0) > 0$ ostaju pozitivna za $x > x_0$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' = \frac{y+2}{x+1} + \operatorname{tg} \frac{y-2x}{x+1}$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' = y'(y'+1)$ znajući da je izvod diferencijalne jednačine nižeg reda.
4. Data je diferencijalna jednačina $y'' + xy' + y = 1$. Rešiti je u obliku stepenog reda u okolini tačke $x_0 = 0$ i za početni uslov $y(0) = y'(0) = 1$ naći prvih 6 članova reda rešenja.
5. Za koje λ rubni problem $y'' + \lambda y = 1$, $y(0) = y(1) = 0$ nema rešenje.

OKTOBAR 2 2005. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy' - y = (x+y) \ln \frac{x+y}{x}$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(xy'' + y') = xy'^2(1-x)$.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $\frac{dx}{x(z-y)} = \frac{dy}{y(y-x)} = \frac{dz}{y^2 - xz}$.
4. Data je diferencijalna jednačina $y'' + xy' + y = 0$. Rešiti je u obliku stepenog reda u okolini tačke $x_0 = 0$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+1) - 2xy(x) = x^2 \cdot (x-1)!$, $y(1) = 1$.

NOVEMBAR 2005.

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^2y^2 + x)y' + y = 0$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xyy'' + xy'^2 - yy' = 0$ znajući da je izvod neke jednačine nižeg reda.
3. Dat je sistem diferencijalnih jednačina $x'' = 3x - 4y'$, $y'' = 3y - 4x'$.
  - a) Naći opšte rešenje.
  - b) (**ne radi C1**) Naći rešenje koje zadovoljava uslove $x(0) = y(0) = 2$ i $x'(0) = y'(0) = 0$.
4. Data je diferencijalna jednačina $xy' = 1 - x + 2y$. Naći rešenje u obliku stepenog reda $y(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-1)^n$ i koeficijente od a_0 do a_5 .
5. (**ABB₁**) Odrediti kritične tačke diferencijalne jednačine $y' = \frac{x(2y-x+5)}{x^2+y^2-6x-8y}$, ispitati stabilnost i tip jedne od njih.
5. (**CC₁DB₂**) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+2) - 3y(x+1) + 2y(x) = 3x + 3 \cdot 2^x + 3$.

DECEMBAR 2005.

1. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $yy'(yy' - 2x) = x^2 - 2y^2$.
2. Data je diferencijalna jednačina $y^2(y'y''' - 2y''^2) = yy'^2y'' + 2y'^4$. Sniziti joj red, a zatim rešiti dobijenu jednačinu prvog reda.
3. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $xy'' - xy' - y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih.
4. (**ABCD**) Naći sopstvene vrednosti i sopstvena rešenja rubnog problema $y'' - \lambda y = 0$, $y'(0) = y'(a) = 0$, ($a \neq 0$).
4. (**C1**) Rešiti diferencijalnu jednačinu $\cos^3 x(y'' + y) = 2$.
5. (**AB1**) Ispitati stabilnost rešenja diferencijalne jednačine $y^v + 2y^{iv} + 5y''' + 6y'' + 5y' + 2y = 0$ u okolini nule.
5. (**B2CDC1**) Rešiti diferencnu jednačinu $y(x+3) - 3y(x+1) + 2y(x) = 2^{x+1} - 5$.

JANUAR 2006. (A1 A2 B1 B2 C D)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^2 - 1)y' + y^2 - 2xy + 1 = 0$ ako je partikularno rešenje polinom.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' - y'^2 - \frac{2yy'}{x} + \frac{y^2}{x^2} = 0$
3. Data je diferencijalna jednačina $(x - x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$. Rešiti je u okolini $x_0 = 1$.
4. Rešiti sistem $x'' + y' + x = e^t$, $x' + y'' = 1$.
5. U zavisnosti od parametra a rešiti rubni problem $y'' + ay = 0$, $\lim_{x \rightarrow \infty} y(x) = 0$, $y'(0) = 6$.

JANUAR 2006. (C1)

1. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y = 2xy' - y'^2$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y' + (xy - 2)^2 = 0$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_1 = \frac{a}{x}$.
3. Data je diferencijalna jednačina $x^2(x+1)y'' - 2y = 0$. Rešiti je ako se zna da je partikularno rešenje $y_1 = 1 + \frac{1}{x}$.
4. Rešiti sistem $x' = \frac{x-y}{z-t}$, $y' = \frac{x-y}{z-t}$, $z' = x - y + 1$.
5. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $(x - x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ i rešiti je u okolini $x_0 = 0$.

MART 2006.

1. Odrediti krive u ravni koje imaju osobinu da normala u svakoj njihovoj tački prolazi kroz jednu stalnu tačku $\langle a, b \rangle$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'x^3 \sin y = xy' - 2y$.
3. Data je diferencijalna jednačina $xyy'' + xy^2 = yy'$.
  - a) Koristeći smenu $z = yy'$ naći opšte rešenje diferencijalne jednačine.
  - b) (ne radi C1) naći ono rešenje koje prolazi kroz tačke $\langle 2, 0 \rangle$ i $\langle 0, 1 \rangle$.
4. Smenom $x = e^t$ rešiti sistem $xy' - y - 3z = x$, $xz' - y + z = 0$
5. (ABB1) Za koje a je rešenje diferencijalne jednačine $y^{iv} + 3y''' + ay'' + 2y' + y = 0$ stabilno?
5. (B2CC1D) Data je diferencna jednačina $y(x+2) + 4y(x+1) + 4y(x) = (-1)^x + 3^x$. Ako je $y(0) = 1$ i $y(1) = 2$ naći $y(111)$.

APRIL 2006. (B C D)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - 2y^2 - yx^2 + 2yx$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da ako je $x_0 = y_0$ onda se rešenje može neograničeno produžiti na levo.
  - c) Pokazati da ako je $x_0 = 0$ i $y_0 = 5$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $\frac{y - xy'}{x + yy'} = 2$
3. Data je diferencijalna jednačina $x(x-1)y'' - (2x-1)y' + 2y = 2x^3 - 3x^2$. Proveriti da li je $y_1 = x^2$ partikularno rešenje homogenog dela jednačine i rešiti je.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x-x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ u okolini tačke $x_0 = 1$.
5. Data je diferencijalna jednačina $x^3y'' - y' + \frac{9y}{4x} = 0$. Oceniti broj nula na intervalu $[3, 6]$ i ispitati oscilatornost u desnoj okolini nule.

APRIL 2006. (A)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 + 2y^2 - yx^2 + 2yx$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Pokazati da ako je $x_0 = -y_0$ onda se rešenje može neograničeno produžiti na levo.
  - c) Pokazati da ako je $x_0 = 0$ i $y_0 = 5$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(y - xy') = \sqrt{x^4 + y^4}$. (Pomoć: $\int \frac{1}{\sqrt{a^2+x^2}} dx = \ln|x + \sqrt{a^2+x^2}|$)
3. Data je diferencijalna jednačina $y'' \sin^3 x = 4y \sin 3x$. Proveriti da li je $y_1 = \sin^4 x$ partikularno rešenje i rešiti je. (Pomoć: $\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \sin \beta \sin \alpha$)
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x+x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ u okolini tačke $x_0 = -1$.
5. Data je diferencijalna jednačina $x^3y'' - y' + \frac{7y}{4x} = 0$. Oceniti broj nula na intervalu $[2, 6]$ i ispitati oscilatornost u desnoj okolini nule.

MAJ 2006.

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 - yx - 2y + x + 1$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) (SVI) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) (10) (A B D) Analizom polja pravaca naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - c) (10) (A B D) Analizom polja pravaca pokazati da se za $y_0 = x_0 + 1$ svako rešenje može produžiti na čitav skup realnih brojeva.
2. Data je diferencijalna jednačina $2y + (x^2y + 1)xy' = 0$.
  - a) (20) (SVI) Rešiti je koristeći smenu $y = z^m$ za pogodno izabrano m .
  - b) (15) (C C1) Rešiti je kao Bernulijevi diferencijalnu jednačinu.
3. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy'' = y'^2 + 15y^2\sqrt{x}$ znajući da je izvod neke diferencijalne jednačine prvog reda.
4. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2x+1)y'' + (2x-1)y' - 2y = x^2 + x$ znajući da je rešenje homogenog dela polinom.
5. (20) Data je diferencijalna jednačina $(1-x)y'' - 2y' + y = 0$. Ispitati karaktere svik tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 0$.

JUN 2006. (AB)

- Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 + 2y^2 - yx^2 + 2yx$, $y(x_0) = y_0$.
  - Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - Pokazati da ako je $x_0 = -y_0$ onda se rešenje može neograničeno produžiti na levo.
  - Pokazati da ako je $x_0 = 0$ i $y_0 = 5$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(y - xy') = \sqrt{x^4 + y^4}$. (Pomoć: $\int \frac{1}{\sqrt{a^2 + x^2}} dx = \ln|x + \sqrt{a^2 + x^2}|$)
- Data je diferencijalna jednačina $y'' \sin^3 x = 4y \sin 3x$. Proveriti da li je $y_1 = \sin^4 x$ partikularno rešenje i rešiti je. (Pomoć: $\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \sin \beta \sin \alpha$)
- Data je diferencijalna jednačina $y' = x^2 + y - 1$.
  - Naći opšte rešenje.
  - Naći rešenje u obliku stepenog reda $y = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ za $y(0) = 3$. (NAPOMENA: Ne sme se ni na koji način koristiti rezultat pod a))
- Data je diferencijalna jednačina $x^3 y'' - y' + \frac{7y}{4x} = 0$.
  - Smenom $y(x) = u(x)f(x)$ za pogodan izbor funkcije f svesti je na jednačinu u kojoj ne figurira y' eksplicitno
  - (ne radi A1 i C) Oceniti broj nula na intervalu $[2, 6]$ i ispitati oscilatornost u desnoj okolini nule.

JUN 2006. (C₁)

- Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x + 2y + 1)y' - (x + 2y - 1) = 0$.
- Data je diferencijalna jednačina $x^2(x + 1)y'' - 2y = 0$. Proveriti da li je $y_1 = 1 + \frac{1}{x}$ partikularno rešenje jednačine i rešiti je.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x + x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ u okolini tačke $x_0 = -1$.
- Rešiti sistem $x' = y - 2z - x + \sin 2t$, $y' = 4x + y + te^{-t}$, $z' = 3x + y - z - t^2 + 1$.
- Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta y(x) - y(x) = x$, $y(0) = 1$.

JUL 2006.

- Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' = \frac{2x(1 + \sqrt{x^2 - y})}{\sqrt{x^2 - y}}$
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2 y'' - 3xy' = 6y^2 x^{-2} - 4y$, $y(1) = 1$, $y'(1) = 4$.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x - 2)^2 y'' - 3(x - 2)y' + 4y = x$.
- Za diferencijalnu jednačinu $x^2 y'' - x^2 y + (x - 2)y = 0$ ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 0$.
- Data je diferencijalna jednačina $xy'' - y' - 4x^3 y = 0$. Smenom nezavisne promenljive svesti je na jednačinu u kojoj je figuriše y' eksplicitno, a zatim je rešiti.

SEPTEMBAR 2006. (AB)

- Data je diferencijalna jednačina $yy' = x^2 + y^4$, $y(x_0) = y_0$.
  - Naći x_0 i y_0 za koje rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
  - Pokazati da za $x_0 = -2$ i $y_0 = 1$ rešenje se ne može produžiti neograničeno na levo.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $y^2 + x^2 y'^5 = xy(y'^2 + y'^3)$.
- Rešiti početni problem $y''' = 3yy'$, $y(0) = -2$, $y'(0) = 0$, $y''(0) = 4.5$.
- Rešiti diferencijalnu jednačinu $x(x^2 + 6)y'' - 4(x^2 + 3)y' + 6xy = 0$ znajući da ima kao partikularno rešenje polinom.
- Data je diferencijalna jednačina $xy'' + x^2 y' + y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 1$.

SEPTEMBAR 2006. (C₁)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x - y \cos \frac{y}{x})dx + x \cos \frac{y}{x} dy = 0$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + \frac{y'}{x} + \frac{y}{x^2} = \frac{y'^2}{y}$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' - (x+1)y' - 2(x-1)y = 0$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $e^{\alpha x}$.
4. Data je diferencijalna jednačina $xy'' + x^2y' + y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 0$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta^2 y(x) - 4\Delta y(x) + 4y(x) = 3^x + x2^x$.

OKTOBAR 2006. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina $yy' = x^2 + y^6$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
  - b) Pokazati da za $x_0 = -2$ i $y_0 = 1$ rešenje se ne može produžiti neograničeno na levo.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2x+1)y'' + (2x-1)y' - 2y = x^2 + x$ znajući da je rešenje homogenog dela polinom.
3. Rešiti početni problem $y'' \cos y + y'^2 \sin y = y'$, $y(-1) = \frac{\pi}{6}$, $y'(-1) = 2$.
4. Za koje a i b sva rešenja diferencijalne jednačine $y'' + ay' + by = 0$ teže ka nuli kad x teži $+\infty$? A za koje a i b su sva rešenja ograničena za svako $x \in \mathbb{R}$?
5. Data je diferencijalna jednačina $x^2y'' + xy' + (x-1)y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 1$.

OKTOBAR 2006. (C₁)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y' = x^2y^2 + xy + 1$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_1(x) = \frac{a}{x}$.
2. Rešiti jednačinu $x^4y''' + 2x^3y'' = 1$ $y(1) = y'(1) = y''(1) = 0$.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $\frac{dx}{x(y+z)} = \frac{dy}{z(z-y)} = \frac{dz}{y(y-z)}$
4. Data je diferencijalna jednačina $x^2y'' + xy' + (x-1)y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 0$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta^2 y(x) - 2\Delta y(x) + y(x) = \Delta^{-1} \frac{x^2}{3^x}$.

OKTOBAR 2 2006. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina $yy' = x^2 + y^8$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje jednačine ima vertikalnu asimptotu.
  - b) Pokazati da za $x_0 = -2$ i $y_0 = 1$ rešenje se ne može produžiti neograničeno na levo.
2. Naći vezu između funkcija P i Q da bi diferencijalna jednačina $P(x, y)dx + Q(x, y)dy = 0$ imala integracioni množitelj funkciju oblika $f = f(x+y)$, a zatim primeniti to na rešavanje diferencijalne jednačine $(2xy - y^2 - y)dx + (2xy - x^2 - x)dy = 0$.
3. Odrediti ortogonalne trajektorije krivih $(x^2 + y^2)^2 + 2(y^2 - x^2) = a$, gde je a promenljivi parametar.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + \frac{1}{y^2} e^{y^2} y' - 2yy'^2 = 0$, $y(-\frac{1}{2e}) = 1$, $y'(-\frac{1}{2e}) = e$.
5. (A1) Rešiti sistem $x' = y - 2x - 2z + -2e^{2t}$, $y' = x - 2y + 2z + e^{-t}$, $z' = 3x - 3y + 5z + \cos t$
5. (A2B1) Za koje vrednosti parametra a će biti stabilna rešenja diferencijalne jednačine $y^{iv} + 3y''' + ay'' + 2y' + y = 0$.
5. (B2CD) Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta^2 y(x) - 2\Delta y(x) + y(x) = \Delta^{-1} \frac{x^2}{3^x}$.

OKTOBAR 2 2006. (C₁)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^2y^2 + x)y' + y = 0$ ako ima integracioni množitelj oblika $f(xy)$.
2. Smenom $z = yy'$ rešiti diferencijalnu jednačinu $xyy'' + xy'^2 = yy'$.
3. Rešiti sistem $x'' + x = y'$, $4x' + 2x = y' + 2y$, $x(0) = 0$, $y(0) = 1$, $x'(0) = 2$.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y'' + (x-1)y' + y = 0$ u okolini tačke $x_0 = 2$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta^2 y(x) - 2\Delta y(x) + y(x) = \Delta^{-1} \frac{x^2}{3^x}$.

NOVEMBAR 2006.

1. Tangenta u proizvoljnoj tački M krivih c seče y osu u tački N . Odrediti krive c tako da se odsecci MN vide iz tačke $(a, 0)$ pod pravim uglom (koristiti Pitagorinu teoremu).
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $ydy - a\frac{y^2}{x^2}dx = b\frac{dx}{x^2}$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $3y'y''^2 - (1 + y'^2)y''' = 0$
4. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $2x'' + 2x' + x + 3y'' + y' + y = 0$, $x'' + 4x' - x + 3y'' + 2y' - y = 0$.
5. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $x^3y'' + (x(1-x)y' + y = 0$ i rešiti je u jednoj od regularno-singularnih.

DECEMBAR 2006.

1. (20) Pomoću smene $y^2 + 1 = z$ rešiti jednačinu $xyy' - x^2\sqrt{y^2 + 1} = (x + 1)(y^2 + 1)$.
2. Data je diferencijalna jednačina $(1 - x^2)y'' - 2xy' + \alpha y = 0$.
  - a) (5) Za koje α postoji partikularno rešenje koje je polinom trećeg stepena?
  - b) (5) Naći to partikularno rešenje.
  - c) (10) Sniziti red diferencijalne jednačine.
  - d) (20) Za $\alpha = 2$ ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 0$.
3. (20) Rešiti sistem $x' = 4y + z + 2t + 1$, $y' = z + \cos 2t$, $z' = 4y - 3 \sin 2t$.
4. (20) Rešiti sistem $\frac{dx}{x(y+z)} = \frac{dy}{z(z-y)} = \frac{dz}{y(y-z)}$.

JANUAR 2007. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = \sin^2 x - y^2$. Pokazati da ako je $y_0 \in [0, 1]$, da i rešenje na skupu $[x_0, \infty)$ ostaje u intervalu $[0, 1]$. Takođe pokazati da za $x_0 = 0$ i $y_0 = 5$ rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy' = y + xy^2 + x^3$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2 + x)^2y'' - 3(2 + x)y' + 4y = (x + 2)^3$.
4. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $2(x + 1)y'' + (x + 2)y' + 3y = 0$ i rešiti je u okolini tačke $x_0 = -1$.
5. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $2zy' = y^2 - z^2 + 1$, $z' = z + y$.

JANUAR 2007. (C1)

1. Smenom $y = z^m$, za pogodan izbor m , svesti diferencijalnu jednačinu $2x^4yy' + y^4 = 4x^6$ na homogenu i rešiti je.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy' = y + xy^2 + x^3$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(1 + x)^2y'' - 3(1 + x)y' + 4y = (1 + x)^3$.
4. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $2(x - 1)y'' + xy' + 3y = 0$ i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 1$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $y(x + 1) + x^{-1}y(x) = -2 - x$, $y(1) = -4$.

MART 2007.

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' - 2xy + y^2 = 5 - x^2$ znajući da ima partikularno rešenje polinom.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' = 2yy' - y'$ znajući da je izvod diferencijalne jednačine nižeg reda.
3. Data je diferencijalna jednačina $xy'' + 2y' + xy = 0$.
  - a) Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini jedne od regularno singularnih.
  - b) Proveriti da li je $\frac{\sin x}{x}$ partikularno rešenje diferencijalne jednačine i ako jeste, rešiti je.
  - c) Ispitati oscilatornost netrivialnog rešenja u $+\infty$, kao i u desnoj okolini nule.

APRIL 2007. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina: $y' = y^4 - y^3x^2 - xy^2 + x^3y$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći x_0 i y_0 da rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - b) Dokazati da je za $x_0 = y_0 = \frac{1}{2}$ rešenje definisano na čitavom skupu realnih brojeva.
2. Smenom $y = z^m$, za pogodan izbor m , diferencijalnu jednačinu $x^3(y' - x) = y^2$ svesti na homogenu i rešiti je.
3. Naći sva rešenja diferencijane jednačine $2xy' - y = y' \ln yy'$.
4. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $x' = x + y + \cos^2 t$, $y' = 2x - \frac{9}{4}z + 2te^t$, $z' = y + z + t^2 + 1$.
5. Diferencijalnu jednačinu $xy'' + x^2y' + (1 - x)y = 0$ rešiti u okolini jedne od regularno-singularnih tačaka.

APRIL 2007. (C1)

1. Naći sva rešenja diferencijane jednačine $2xy' - y = y' \ln yy'$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(y - xy') = \sqrt{x^4 + y^4}$. (Pomoć: $\int \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} dx = \ln|x + \sqrt{1+x^2}|$)
3. Data je diferencijalna jednačina $x(x-1)y'' - (2x-1)y' + 2y = 2x^3 - 3x^2$. Proveriti da li je $y_1 = x^2$ partikularno rešenje homogenog dela jednačine i rešiti je.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x+x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ u okolini tačke $x_0 = -1$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $\Delta y(x) - y(x) = x$, $y(0) = 1$.

MAJ 2007.

1. Smenom $y = z^m$, za pogodan izbor m , svesti diferencijalnu jednačinu $2x^4yy' + y^4 = 4x^6$ na homogenu i rešiti je.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy' = y + xy^2 + x^3$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(1+x)^2y'' - 3(1+x)y' + 4y = (1+x)^3$.
4. Ispitati karakter svih tačaka diferencijalne jednačine $2(x-1)y'' + xy' + 3y = 0$ i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 1$.
5. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina: $dx = \frac{dy}{y+z} = \frac{dz}{x+y+z}$.

JUN 2007. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = x^3y - xy^2$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) (5) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
  - b) (10) Ne rešavajući jednačinu, analizom polja pravaca, naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - c) (10) Pokazati da je za $x_0 = 0$ i svako $y_0 \geq 0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
2. (15) Rešiti diferencijalnu jednačinu $yy' = 4x + 3y - 2$.
3. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' = 2yy' - y'$, $y(1) = 1$, $y'(1) = 2$.
4. (20) Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' - (x+1)y' - 2(x-1)y = 0$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_1 = e^{\alpha x}$. Da li ova jednačina može da ima partikularno rešenje u obliku polinoma?
5. (20) Data je diferencijalna jednačina $xy'' + y' + xy = 0$. Ispitati karakter svih tačaka i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 1$.

JUN 2007. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y' + 2ye^x - y^2 = e^{2x} + e^x$ znajući da ima partikularno rešenje oblika $y_1(x) = e^{\alpha x}$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $e^{-y} = (2y + xe^{-y})y'$.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2(y'^2 - 2yy'') = y^2$.
4. Rešiti sistem $x' = y + z + \sin t + e^{-t}$, $y' = x + y + e^t$, $z' = z - x + t$
5. Data je diferencijalna jednačina $x(x-1)y'' - (x+2)y = 0$. Ispitati karakter svih tačaka (uključujući i tačku ∞) i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 1$.

SEPTEMBAR 2007. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^2 + yx^3 - xy - x^4$, $y(x_0) = y_0$.
  - a) Naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija za $x_0 = y_0 = 1$ i oceniti grešku.
  - b) Naći x_0 i y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
  - c) Naći x_0 i y_0 za koje je rešenje rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(x^2y^2 + x)dy + ydx = 0$ ako se zna da dopušta integracioni množitelj funkciju $f = f(xy)$.
3. Pogodnom smenom zavisne promenljive svesti diferencijalnu jednačinu $(x^2 - 1)y' \sin y + 2x \cos y = 2x - 2x^3$ na linearnu i rešiti je.
4. Rešiti sistem $x' = y + z + t$, $y' = x + z + \sin t$, $z' = x + y + e^{-t}$.
5. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y'' - 4xy' + (6 - x^2)y = 0$ u okolini tačke $x_0 = 0$. Ispitati i karaktere svih tačkaka uključujući i tačku ∞ .

SEPTEMBAR 2007. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $y(2x - y + 2)dx + 2(x - y)dy = 0$ znajući da dopušta integracioni množitelj funkciju jedne promenljive.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x^2y'' \ln x - xy' + y = 0$ znajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma.
3. Rešiti sistem diferencijalnih jednačina $y'' = z + t$, $z'' = y + t$.
4. Data je diferencijalna jednačina $xy'' + (x - 1)y' - y = 0$. Ispitati karakter svih tačkaka i rešiti je u okolini $x = 1$.
5. Rešiti diferencnu jednačinu $y(x + 1) = 8 - \frac{16}{y(x)}$.

OKTOBAR 2007. (AB)

1. Data je diferencijalna jednačina $y' = y^3 - y^2x^3 - y + x^3$, $y(x_0) = 0$.
  - a) Za $y_0 = x_0 = 1$ i početnu aproksimaciju $y_0(x) = x$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija i oceniti grešku.
  - b) Dokazati da je za $x_0 = y_0 = 0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$ i da važi $y(x) \in (-1, 1)$, za svako $x \in \mathbb{R}$.
  - c) Naći x_0 , y_0 za koje rešenje ima vertikalnu asimptotu.
2. Data je diferencijalna jednačina $xy' = y + xy^2 - x^3$. Znaajući da ima partikularno rešenje u obliku polinoma, rešiti je.
3. Naći sva rešenja diferencijalne jednačine $y = 2xy' + y^2y'^3$.
4. Rešiti sistem: $x' = -y + 2t$, $y' = y - z + 5e^{-t}$, $z' = -x + y - z - 3 \cos t$.
5. Ispitati karakter svih tačkaka diferencijalne jednačine $xy'' - y' - xy = 0$ i rešiti je u okolini jedne od regularno-singularnih.

OKTOBAR 2007. (C1)

1. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(xy - x^2)y' + y^2 - 3xy - 2x^2 = 0$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu $(2xy^2 - y)dx + (y^2 + x + y)dy = 0$ znajući da dopušta integracioni množitelj funkciju jedne promenljive.
3. Rešiti diferencijalnu jednačinu $x(2x + 1)y'' + 2(x + 1)y' - 2y = 0$ znajući da ima polinom kao partikularno rešenje.
4. Rešiti sistem $x' = y - 2z - x + 2 \sin t$, $y' = 4x + y - 3$, $z' = 2x + y - z - te^t$.
5. Ispitati karakter svih tačkaka diferencijalne jednačine $xy'' - 2y' + x^2y = 0$ i rešiti je u okolini tačke $x_0 = 0$.

OKTOBAR 2 2007.

1. Data je diferencijalna jednačina: $y' = y^3 - x^2y - y^2 + x^2$.
  - a) Za $x_0 = y_0 = 1$ rešiti datu diferencijalnu jednačinu.
  - b) Za $x_0 = y_0 = 2$ naći nekoliko članova niza sukcesivnih aproksimacija.
  - c) Pokazati da je za $x_0 = y_0 > 0$ rešenje definisano na čitavom skupu $\mathbb{R}$.
  - d) Pokazati da postoje x_0, y_0 da rešenje ima verikalnu asimptotu ka $-\infty$.
2. Rešiti diferencijalnu jednačinu: $ydx - xdy = 2xtg \frac{y}{x} dx$.
3. Rešiti početni problem $y'x^3 \sin y = xy' - 2y$ $y(\sqrt{\pi}) = \frac{\pi}{3}$.
4. Rešiti diferencijalnu jednačinu $xy'' - y' = x^2yy'$ znajući da je izvod diferencijalne jednačine nižeg reda.
5. Ispitati sve singularne tačke jednačine $(x - x^2)y'' - 3y' + 2y = 0$ i rešiti je u okolini jedne od njih.
6. Rešiti sistem $x' = y - 2z - x - e^{-t}$, $y' = 4x + y + 5$, $z' = 2x + y - z + t^2 + 1$.
7. Rešiti diferencnu jednačinu $y(n + 2) - y(n + 1) - y(n) = n + 2^n$.

Napomena:

Fizičari rade zadatke: 2, 3, 4, 5, 6. C1 smer radi zadatke: 2,4,5,6,7. Ostali rade zadatke: 1,3,4,5,6